

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ — ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ — ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ.

Ἡ ἔλευθερία τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς 4 ἰουλίου 1776, ὅτε, συνελθοῦσαι αὐταὶ εἰς συντακτικὴν συνέλευσιν, ἐξέδωκαν τὴν περίφημον πρᾶξιν, δι' ἧς ἐκήρυττον τὴν ἀνεξαρτησίαν των. Τὸ ἐπόμενον ἔτος ἐψηφίσθη τὸ σύνταγμα τῆς Ὁμοσπονδίας. Ἀπετέλει τοῦτο τὰς βάσεις μᾶλλον συμμαχίας μεταξὺ τῶν διαφόρων πολιτειῶν, αἵτινες διατήρουν τὴν ἀνεξαρτησίαν των, παρὰ ἐνώσεως οἶαν ἡ ἰδέα τοῦ ἐνιαίου κράτους περιέχει. Ἐκάστη πολιτεία διατῆρει τὴν κυριαρχίαν της, τὴν ἀνεξαρτησίαν της, καὶ ἐν γένει πᾶσαν ἐξουσίαν, πᾶσαν δικαιοδοσίαν καὶ πᾶν δικαίωμα, τὰ ὅποια ῥητῶς δὲν ἀπενέμοντο εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν, πρὸς συντήρησιν τῆς ὁποίας ἰδρύθη ἐν Συνεδρίῳ, ἐπιφορτισμένον μᾶλλον τὴν ἐκτελεστικὴν ἢ τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν. Τὸ Συνεδρίον τοῦτο ἦτο εἶδος Δικίτης, ὑπενθυμιζούσης ἐν πολλοῖς τὴν ἀρχαίαν γερμανικὴν Δίαιταν. Τὰ μέλη αὐτοῦ ἦσαν πληρεξούσιοι ἐκάστης πολιτείας, μισθοτούμενα καὶ ἀντικαθιστάμενα κατὰ βούλησιν ὑπ' αὐτῆς. Ἡ ψηφοφορία ἐν τῷ Συνεδρίῳ ἐνηργεῖτο κατὰ πολιτείας, ἐκάστη τῶν ὁποίων εἶχε μίαν ψήφον. Αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ ἀπῆλθον τὰ δύο τρίτα τῶν ψήφων καὶ ἐπειδὴ ἦσαν 13 πολιτεῖαι, 9 ψῆφοι ἤρκουν πρὸς πᾶσαν τοῦ Συνεδρίου ἀπόφασιν.

Ἐνόσω διήρκει ὁ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πόλεμος κατὰ τῆς Ἀγγλίας, ὁ προσωπικὸς ἐνθουσιασμὸς τῶν πρωταγωνιστῶν ἐκάλυπτεν ὅλας τὰς ἐλλείψεις τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου. Μόλις ὅμως τῷ 1783 συνωμολογήθη ἡ εἰρήνη, καὶ εὐθὺς ἤρχισε νὰ ἀποκαλύπτηται ὅτι τὸ πολίτευμα ἔτεινε πρὸς διαστροφὴν, ὑπονομεῖον αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν τῆς ἐπικρατείας. Οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἐτέθησαν ἀμέσως εἰς τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας, ἡ ἰδέα τῆς συγκροτήσεως νέας ἐθνοσυνελεύσεως ὑπε-

στηρίχθη ὑπ' αὐτῶν μετὰ τακτικῆς, ἥτις ἐπὶ τέλους ἐστεφανώθη ὑπὸ τῆς ἐπιτυχίας. Τῷ 1787 ἡ συγκροτηθεῖσα ἐθνοσυνέλευσις ἐψήφισε τὸ ἔτι καὶ νῦν ἰσχύον σύνταγμα, ὅπερ, κυρωθὲν τῷ 1788 ὑπὸ τοῦ λαοῦ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τῆς 4 μαρτίου 1789. Ἐπὶ ἓνα ἔκτοτε αἰῶνα κατώρθωσε τοῦτο τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἀμερικανικοῦ λαοῦ.

Ὁ θεμελιώδης σκοπὸς τῶν ὑποκινησάντων τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ προηγουμένου συντάγματος δὲν ἦτο ἡ ἐξυπηρέτησις προσωπικῶν συμφερόντων κατὰ τὰ διάφορα σημεῖα τῆς κοινωνικῆς τούτων παρατάξεως. Τὸ προοίμιον τοῦ νέου συντάγματος περιεῖχε τὸν σκοπὸν αὐτὸν πλήρη, ἦτο «ἡ τελειότερα ἔνωσις τῶν πολιτειῶν, ἡ ἰδρυσις ἀληθοῦς δικαιοσύνης, ἡ ἐξασφάλισις τῆς ἐσωτερικῆς ἡσυχίας, ὁ ἰσχυρὸς ὀργανισμὸς τῆς ἐξωτερικῆς ἀμύνης, ἡ ἀνάπτυξις τῆς γενικῆς εὐδαιμονίας, ἡ διὰ παντός διάσωσις τῶν εὐεργετημάτων τῆς ἐλευθερίας». Ἡ δοκιμασθεῖσα ὁμοσπονδικὴ ἔνωσις εἶχεν ἀποτύχει, ἀλλὰ καὶ οὐδεὶς ἠνόει νὰ μεταβληθῶσι ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς ἐνώσεως αἱ πολιτεῖαι εἰς ἐπαρχίας. Ἡ ἄκρα ἐν τῇ ἐνοποιήσει συγκέντρωσις δὲν ἤρχετο εἰς τὰς ἰδέας τῶν Ἀμερικανῶν, κατὰ τὸν ἰδιάζοντα χαρακτῆρα τῶν ἐξ ὧν κατήγοντο οὗτοι Ἄγγλων. Ἐμμεθοδεύθησαν λοιπὸν μέσον τι σύστημα μεταξὺ συγκεντρώσεως καὶ ὁμοσπονδίας, ἀφ' ἑνὸς παρέχον ἱκανὴν ἐνότητα κοινῆς ἐνεργείας καὶ ἀφ' ἑτέρου διατηροῦν τὴν ἐπαρχιακὴν ἐκείνην αὐτονομίαν, ἥτις εἶναι ἐκ τῶν πρώτων ἔρων τῆς ἐλευθερίας. Ἴδου πῶς ἐπὶ τῇ διττῇ ταύτῃ βᾶσει ὀργανίσθη ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτεῖαις τῆς Ἀμερικῆς ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία :

Ἀποτελεῖται αὕτη ἐκ δύο βουλῶν, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἀντιπροσωπεύει τὸν Λαόν ἡ δὲ τὰς Πολιτείας. Εἴτε μεγάλη εἴτε μικρὰ εἶναι ἡ Πολιτεία, θεωροῦνται ὅλοι ἴσαι πρὸς ἀλλήλας καὶ ἐκλέγουσι δύο βουλευτὰς διὰ τὴν Ἄνω Βουλὴν ἐκάστη. Ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς ταύτης ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς διαφόροις Πολιτεῖαις ἰδιαιτέρων νομοθετικῶν ἐξουσιῶν. Ἡ διάρκεια τῆς Βουλῆς ταύτης εἶναι ἑξαετής, ἀνανευομένου τοῦ τρίτου τῶν μελῶν αὐτοῖς κατὰ διετίαν καὶ ἀπομένοντος οὕτω

ἐν αὐτῇ τοῦ κύρους τῆς γνώσεως τῶν δημοσίων ὑποθέσεων καὶ παραδόσεων ἐν διαρκεῖ πολιτικῆς ἐνεργείας συνεχεῖα. Συνδυασμὸς πλήρους ἐνόιας εἰς σῶμα συντηρητικῆς ἅμα καὶ κυβερνητικῆς ἀποστολῆς, διότι μεταξὺ ἄλλων καθηκόντων ἔχει τοῦτο καὶ τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν διορισμοῦ τῶν ὑπουργῶν καὶ συνδιεύθυνσιν μετ' αὐτοῦ τῶν ἐξωτερικῶν πραγμάτων τῆς Δημοκρατίας. Πρόεδρος τῆς Ἄνω Βουλῆς εἶναι ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς δημοκρατίας, ψηφίζων μόνον ἐν ἰσοψηφίᾳ, ὅτε ἡ ψῆφος τοῦ καθιστᾶ τὴν πλειοψηφίαν.

Τὰ μέλη τῆς Κάτω Βουλῆς ἐκλέγονται διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας ὑφ' ὅλου τοῦ λαοῦ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν κατὰ ἐκλογικὰ διαμερίσματα. Κατὰ δεκαετίαν αἱ δύο Βουλαὶ ὀρίζουσι τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκλεκτέων μελῶν τῆς Κάτω Βουλῆς, διαμοιραζόμενον μεταξὺ τῶν διαφόρων Πολιτειῶν ἀναλόγως τοῦ ἐν τῇ τελευταίᾳ ἀπογραφῇ πληθυσμοῦ ἐκάστης. Ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν τῆς Κάτω Βουλῆς ἐνεργεῖται κατὰ διετίαν, κατὰ τοὺς ἰσχύοντας ἐν ἐκάστη Πολιτείᾳ ἐκλογικοὺς νόμους. Αἱ καθ' ἐκάστην Πολιτείαν νομοθετικαὶ ἐξουσίαι κανονίζουσι τὰ τῆς ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὸν χρόνον, τὸν τόπον καὶ τὸν τρόπον, χωρὶς νὰ λησμονηθῇ καὶ τὸ δικαίωμα τῶν δύο κεντρικῶν ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτεῖαις Βουλῶν, ἵνα τροποποιῶσι τὰς περὶ τὸ θέμα τοῦτο καθ' ἐκάστην Πολιτείαν ἰδιαιτέρας νομοθεσίας. Ὁ μόνος κοινὸς ὅρος, τὸν ὁποῖον ἐπιβάλλει τὸ σύνταγμα, εἶναι ὅτι, ἵνα ἐκλέξη τις τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Κάτω Βουλῆς, πρέπει νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένος ἐκλογεὺς ἐν τῇ Πολιτείᾳ ἐν ἣ ἄσκει τὸ δικαίωμα τοῦτο. Ἡ Κάτω Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν τῆς τὸν πρόεδρον αὐτῆς. Ἐν γένει ἐκάστη Βουλὴ ἀποφασίζει περὶ τοῦ κύρους τῶν ἐκλογῶν τῆς, ἔχει τὴν ἀστυνομίαν ἑαυτῆς καὶ δύναται, διὰ πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν τῆς, νὰ ἀποβάλῃ ἐκ τοῦ περιβάλλου τῆς πᾶν προσκροῦον πρὸς τὸν ὀργανισμόν τῆς μέλος.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐκλεξιμούς, πρέπει οὗτοι νὰ εἶναι ἐγκατεστημένοι ἐν τῇ Πολιτείᾳ, καθ' ἣν ἐκλέγονται, καὶ διὰ μὲν τὴν Ἄνω Βουλὴν νὰ ἔχωσι συμπληρωμένον τὸ 30ὸν ἔτος

τῆς ἡλικίας καὶ νὰ εἶναι πολῖται τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἀπὸ ἐννέα τοῦλάχιστον ἐτῶν, διὰ δὲ τὴν Κάτω Βουλὴν νὰ ἔχωσι συμπληρωμένον τὸ 25^{ον} ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ νὰ ἦναι πολῖται ἀπὸ ἐπτὰ τοῦλάχιστον ἐτῶν. Ὡστε ἐπειδὴ, ἵνα γείνη πολίτης τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ὁ ξένος, ἀπαιτεῖται πενταετής ἐντὸς αὐτῶν διαμονή, ὑπάρχει ἰκανὸν χρονικὸν διάστημα διὰ τοὺς ἔξωθεν ἐρχομένους πρὸς συνταύτησιν μετὰ τῶν ὄρων τῆς νέας πατρίδος.

Ἐπὶ τοῦ Κοινοβουλίου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν ἔχει τὰς ἐν ταῖς συνταγματικαῖς πολιτείας ἐπικρατούσας προνομίας τῆς διαλύσεως καὶ ἀρνησι-κυρίας. Τὸ Κοινοβούλιον εἶναι, τρόπον τινά, διαρκές, ἀνανεούμενον κανονικῶς κατὰ τὰς εἰρημένας ἐκλογικὰς περιόδους. Ἀπαξ τοῦλάχιστον τοῦ ἔτους συνέρχεται εἰς σύνοδον κατὰ τὴν πρώτην δευτέραν τοῦ δεκεμβρίου μηνός, ἐκτὸς ἂν νόμος ὀρίσῃ ἄλλην ἡμέραν. Ἀπὸ συμφωνίας μεταξὺ τῶν δύο Βουλῶν, ἅμα αὐταὶ συγκεντρωθῶσι, κανονίζονται τὰ λοιπὰ περὶ τὰς βουλευτικὰς συνόδους καὶ ἀναβολάς. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ καλέσῃ τὸ Κοινοβούλιον εἰς ἕκτακτον σύνοδον. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν νομοθετικὴν λειτουργίαν τοῦ Κοινοβουλίου, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας οὐδεμίαν ἔχει ἐν αὐτῇ μετοχὴν. Μόνον ἀναβλητικὴν ἐξουσίαν ἀναγνωρίζει εἰς αὐτὸν τὸ σύνταγμα. Ἴνα ἀποκτήσῃ κύρος νόμου ἢ ἀπόφασις τοῦ Κοινοβουλίου, ἔχει ἀνάγκην τῆς ἐγκρίσεως καὶ ὑπογραφῆς τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας. Ἐὰν οὗτος δὲν ἐγκρίνῃ, ἐπιστρέφει τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν κατὰ πρότον ψηφίσασαν αὐτὸ Βουλὴν μετὰ τῶν ἐγγράφων παρατηρήσεών του. Τότε τὸ νομοσχέδιον ἐξελέγχεται ἐκ νέου ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἐὰν δὲ ψηφισθῇ καὶ δευτέραν φορὰν διὰ πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων, διευθύνεται πρὸς τὴν ἑτέραν Βουλὴν μετὰ τῶν παρατηρήσεων τοῦ Προέδρου. Ἄν δὲ καὶ αὕτη διὰ τῆς αὐτῆς πλειοψηφίας τὸ ψηφίσῃ, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας εἶναι ὑπόχρεως νὰ τὸ υπογράψῃ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, παρελθουσῶν τῶν ὁποίων ὁ νόμος λαμβάνῃ ὅλην τὴν ἰσχύν του καὶ ἄνευ τῆς προεδρικῆς ὑπογραφῆς.

Ἡ οἰκονομικὴ πρόνοια ὑπὲρ τῶν μελῶν τῆς νομοθετικῆς

ἐξουσίας ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς κέκτηται ἰδιαιτέραν σημασίαν. Τῷ 1873 ἐκανονίσθη ἐξίσου ἡ ἐνίκου-σία βουλευτικὴ χορηγία κατ' ἀμφοτέρας τὰς Βουλὰς εἰς 8,000 δολλάρια (40,000 δραχ.). Εἰς σημεῖον συγκρίσεως ἀρκεῖ ἡ παρατήρησις, ὅτι οἱ ὑπουργοὶ λαμβάνουσι κατ' ἔτος 10,000 δολλάρια (50,000 δραχ.) καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας 50 χιλ. δολλάρια (250,000 δραχ.). Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀντιπρόεδρον οὗτος λαμβάνει ὄσα καὶ οἱ ὑπουργοί.

Καθὼς παρετήρησεν ὁ Morizot Thibault, ἡ δημιουργία τῆς Ἄνω Βουλῆς ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς συνδέεται πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ ἀναπορεύκτου τῆς δευτέρας Βουλῆς, πρὸς ἀντιστάθμισιν τῆς ἐν τῇ μιᾷ Βουλῇ συγκεντρωμένης ἀμέτρου ἰσχύος, δυναμένης νὰ μεταβληθῇ εἰς τυραννικὴν. Ὅπως ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ Βουλὴ τῶν Κοινοτήτων ἐμορφώθη βαθμηδὸν εἰς ἀντιζύγιον κατὰ τῆς ἐν τῇ πρώτῃ περιόδῳ τῶν ἀγγλικῶν θεσμῶν πανισχύρου Βουλῆς τῶν Λόρδων, τοιοῦτοτρόπως κατ' ἀντίστροπον λόγον ἐμορφώθη ἐν Ἀμερικῇ ἡ Ἄνω Βουλὴ εἰς ἀντιζύγιον τῆς Κάτω Βουλῆς, πρὸς τὴν ὁποίαν ἡ ἀπουσία ἱστορικῶν τῆς κοινωνίας ὑπεροχῶν συνεκέντρωσε τὴν ὅλην τοῦ λαοῦ δύναμιν. Ἀλλὰ εὐθύς ἠννόησαν ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, ὅτι ἐὰν μία Βουλὴ ἔχει τάσεις ἀπορροφητικὰς τῆς ἐξουσίας, καὶ δύο Βουλαι, ἐὰν ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἐκλογέων συγκροτῶνται, θὰ ὑπέκωσιν εἰς τὴν αὐτὴν ὄθησιν, μὴ δυνάμενοι νὰ ἀποτελέσωσι Κοινοβούλιον καλῶς συγκερασμένον. Δύο τότε ἐσχηματίσθησαν ρεύματα ἰδεῶν, τὸ τῶν δημοκρατικῶν καὶ τὸ τῶν ὀμοσπονδικῶν. Οἱ τελευταῖοι ἤθελον νὰ ἐξασφαλισθῇ ὁ λαὸς κατὰ τῶν τραυμάτων, τὰ ὁποῖα ἠδύνατο ὁ ἴδιος νὰ κτενέγκῃ κατ' ἑαυτοῦ· οἱ δημοκρατικοὶ ἤθελον τὴν ἀπόλυτον κυριαρχίαν τοῦ συνόλου τῶν πολιτῶν διὰ μιᾶς Βουλῆς παντοδυνάμου καὶ διὰ ὑπαλλήλων ὑπ' αὐτῆς διοριζομένων εἰς ἐκτέλεσιν τῶν θελήσεών της.

Ἡ ἐθνοσυνέλευσις παρεδέχθη μέσον τινα ὄρον, δικιρέσασα τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν εἰς δύο Βουλὰς καὶ περιορίσασα τὴν προεδρείαν τῆς Δημοκρατίας ἀπὸ ἰσοβίου, ὡς ἐπρότειναν οἱ ὀμοσπονδικοί, εἰς τετραετή. Ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ ἄμεσος ἐκλογή τῶν

μελῶν τῆς Κάτω Βουλῆς διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας καὶ ἡ ἔμμεσος ἐκλογή τῶν μελῶν τῆς Ἄνω Βουλῆς ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἐκάστης Πολιτείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐν τῇ Ἄνω Βουλῇ ἐκτεθεῖσα ἰσότης τῶν διαφόρων Πολιτειῶν πρὸς ἀλλήλας, ἐφόσον ἐκάστη ἀποστέλλει εἰς αὐτὴν δύο βουλευτάς, καὶ ἡ ἐν τῇ Κάτω Βουλῇ ἀναλόγησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν πρὸς τὸν πληθυσμὸν ἐκάστης πολιτείας, ἀποτελοῦσα ἀνισότητα κατὰ πολιτείαν καὶ ἰσότητα κατ' ἀριθμὸν κατοίκων αὐτῆς, ἀνήκουσιν εἰς ἰδιαιτέραν ἔποψιν τῆς μέσης ὁδοῦ, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησεν ἡ Δημοκρατία τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν εἰς συγκερασμὸν τῆς νομοθετικῆς τῆς ἐξουσίας. Ἡ Κάτω Βουλὴ εἶναι μᾶλλον νομοθετικὴ καὶ ἡ Ἄνω Βουλὴ μᾶλλον κυβερνητικὴ. Τὰ ἀντιζύγια αὐτῶν ἀποτελοῦσι τὴν ἁρμονίαν. Καὶ διὰ νὰ μὴ λεύσῃ τὸ ἐπιστέγασμα, ἡ ἔθνοςυνέλευσις καθίδρυσεν τὸ Ἄνωτατον Δικαστήριον τῆς Ὀμοσπονδίας, πρὸς τὸ ὁποῖον ἕκαστος ἰδιώτης δύναται νὰ εἰσπαύσῃ τὴν ἐξέτασιν, ἂν ὁ τυχὸν βλάπτων αὐτὸν νόμος διατελῇ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰς ἀπαγορευτικὰς διατάξεις τοῦ συντάγματος. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ἐκδιδομένη ἀπόφασις δὲν καταργεῖ τὸν νόμον, ἀλλ' ἀρκεῖ ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἐν τῇ δεδομένῃ περιστάσει δύναμιν τῆς ἐκτελέσεως.

Πρέπει τις νὰ θαυμάσῃ τὴν σοφίαν, ἣτις προήδρυσεν εἰς τὴν τοιαύτην τῆς πολιτείας σύνταξιν. Ἀπκνταχοῦ ἡ λειτουργία τῶν διαφόρων ὀργάνων αὐτῆς ἀπκντᾶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ λαοῦ, ἀλλ' ἀπκνταχοῦ συγχρόνως καὶ ἡ ἐξουσία αὕτη ἀπκντᾶ χαλινδν, ὅστις τῆ σπακτᾶ, ὅταν αὕτη θέλει νὰ ριψοκινδυνεύσῃ ἐν τῇ εὐτοπίᾳ.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ἡ τελευταῖον ἀνακινήθεισα ἰδέα τῆς ἰδρύσεως πρωτοδικείου ἐν Πειραιεὶ ἔχει τὴν ἱστορίαν τῆς, ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐμπορικὴν δικαιοσύνην. Δὲν ἐξετάζομεν τὸν τρόπον, δι' οὗ ὁ νόμος ΑΥΝΖ' τῆς 28 μαΐου 1887 καθήγγησε τὰ ἐμποροδικεῖα. Ἡ εὐρεία τῆς ἐμπορικῆς δικαιοσύνης ἰδέα διήλθεν ἀπα-

ρατῆρητος ἐκ τῆς αἰθούσης τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς καὶ ἐλύθη τὸ ζήτημα ἄνευ τῆς ἐπιγνώσεως, τὴν ὁποίαν τὸ θέμα ἠδύνατο νὰ προκαλέσῃ.

Ἄλλοτε εἶχεν ἐκλύσει ἡμᾶς ἡ ἰδέα τῆς συστάσεως ἐμποροδικείου ἐν Πειραιεὶ, ὡς ἀναγκαίου συμπληρώματος τῆς ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τοῦ εἰς τὸ πλευρὸν τῶν Ἀθηνῶν δεινοπαθοῦντος νῦν ἄστεος. Δύνανται νὰ δημοσιευθῶσιν αἱ μελέται ἐκεῖναι, διότι ὁ σκοπὸς ἀπομένει πάντοτε ἐν τῇ δικαιομασίᾳ τοῦ παρόντος καὶ ἐν τῇ προσδοκίᾳ τοῦ μέλλοντος. Πολλὰ εἶναι τὰ αἴτια τῆς βραχείας οικονομικῆς περιόδου, τὴν ὁποίαν διατρέχει ὁ Πειραιεὺς. Ἀδύνατον εἶναι νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ τῆς κλίνης τοῦ Προκρούστου, ἐφ' ἧς μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀποτέμνονται αἱ ζωϊκαὶ ἴνες τῆς ὑπάρξεώς του, ἄνευ τῆς ἐντάσεως τῆς λαϊκῆς ἰδέας, εἰς τὴν ὁποίαν ὀρεῖται τὴν ἀρχὴν του καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας θὰ εἰκοδομήσῃ τὴν σωτηρίαν του.

Ἡ πρώτη ἀρχὴ τῆς ἐμπορικῆς δικαιοσύνης ἐν Πειραιεὶ ἀνήκει εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ συνέλευσιν, τὴν ὁποίαν ὁ Δῆμος Πειραιεὺς συνεκρότησε τῇ 9 φεβρουαρίου 1875 ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ του κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων αὐτοῦ. Ἀποσπῶμεν τὸ σχετικὸν μέρος ἐκ τοῦ δημοσιευθέντος τότε στενογραφημένου λόγου, ὃν ἐξεφώνησεν ἐν αὐτῇ ὁ κ. Οἰκονόμος:

Οἰκονόμος «Θὰ δώσητε ἐν προσεχεῖ τινι μέλλοντι τόπον διὰ τὸ ἐμπορικὸν δικαστήριον, τὸ ὁποῖον ἡ πόλις σας θὰ ἀποκτήσῃ μίαν ἡμέραν, θὰ δώσητε τόπον εἰς τὸ ἐμπορικὸν ἐπιμελητήριον καὶ εἰς ἄλλους σκοποὺς ἐμπορικῆς τελειοποιήσεως. Θὰ δώσητε τόπον εἰς τὴν ἐμπορικὴν διοίκησιν καὶ δικαιοσύνην, διότι ἡ Πειραικὴ κοινότης εἶναι ἡ καρδία τοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλληνικῆς πρωτευούσης καὶ πέραν ἔτι αὐτῆς, τῆς Ἑλλάδος ὀλοκλήρου, ὅταν μάλιστα συνδεθῇ αὕτη σιδηροδρομικῶς μετὰ τῆς Δύσεως. Ὅσον ἀφορᾷ ἰδίως τὰς Ἀθήνας, ἡ ἐμπορικὴ σφαῖρα αὐτῶν εἶναι ἐπὶ τοσοῦτον περιορισμένη, ὥστε δὲν δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ ἐν αὐταῖς ὁ εὐρὺς σκοπὸς τῆς ἐμπορικῆς τῶν συμφερόντων ἀναπτύξεως. Ἐν τῇ κλασσικῇ περιόδῳ τῆς Ἀθηναϊκῆς Δημοκρατίας, ἡ μὲν ἐμπορικὴ δικαιοδοσία ἦτο κτῆμα τοῦ Πειραιεὺς, ἡ δὲ πολιτικὴ τῶν Ἀθηνῶν. Οἱ ἐμπορο-

δίκαι και οί ναυτοδίκαι ένταῦθα ἐδίκαζον. Αἱ μὲν διαφοραὶ τοῦ ἄστυος καὶ τῆς πολιτείας ἀνῆκον εἰς τὸν λαὸν τῶν Ἀθηναίων, αἱ δὲ τοῦ ἐμπορίου διαρρυθμίσεις ἦσαν κτῆμα πολύτμικον τῆς ὑμετέρας πόλεως. . . .

Ἄς συνδέσωσιν αἱ εὐχαὶ ὄλων ἡμῶν τὰς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος πρὸς τὰς ἐλπίδας τοῦ μέλλοντος. Τὸ σύμβολον τῆς ἐνώσεως ταύτης δὲν λείπει. Εἶναι ἐκ τῶν ἀγιωτάτων καὶ τὰ μάλιστα ἐναρρυντικόν. Ὅταν ὁ Παυσανίας ἐπεσκέφθη τὸν Πειραιῶν, εὗρε πλησίον, λέγει, «τῆς ἐπὶ θαλάσσης στοᾶς» δύο ἀγάλματα βαθυτάτης ἐννοίας, τὴν ὁποίαν καθιστᾷ ἔτι μᾶλλον πολυσήμαντον ἢ μεγάλη καὶ κατὰ σκοπὸν γειτνιάσις αὐτῶν. Τὸ ἐν τῶν ἀγαλμάτων τούτων ἀνῆκεν εἰς τὸν Θεόν, τὸ ἄλλο εἰς τὸν Λαόν. Ἰδέαι αἰώνια, ἐκ τῶν ὁποίων ἀναφαίνεται τὸ ἀληθὲς μεγαλεῖον τῶν ἐθνῶν. Ἡ συνάντησις των εἶναι πηγὴ ζωῆς, εἶναι τὸ θαυματουργικὸν ἐγκόλπιον τῆς ἀνθρωπότητος, τὸ ὁποῖον περιέχει τὰ σπέρματα πάσης προόδου, πολιτικῆς καὶ οικονομικῆς, βιομηχανικῆς καὶ ἐμπορικῆς, ἀπανταχοῦ, εἰς ὅλα τὰ στάδια τῆς κοινωνικῆς ἐργασίας.

Ἡ πρώτη ἰδέα, ἡ ἰδέα τοῦ Θεοῦ, περιέχει τὴν πίστιν μεθ' ὄλων αὐτῆς τῶν ἰδικιτέρων κλάδων. Ἡ πίστις πρὸς τὸ θεῖον, ἡ ὁποία στηρίζει τοὺς λαοὺς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μεγάλων προορισμῶν αὐτῶν, ἡ πίστις εἶναι ὁ πρῶτος καὶ τελευταῖος λόγος τῶν ψυχῶν· δὲν εἶναι σχολαστικὸς οὐδ' ἀπλῶς ἐκκλησιαστικὸς· εἶναι λόγος αἰώνιος, ὁ ὁποῖος μεταβαίνει ἀπὸ τῶν εἰδωλοκρατῶν προγόνων εἰς τοὺς ἀληθολάτραις ἀπογόνους. Πόσον εὐρεῖται καὶ γόνιμος ἡ ἐν τῷ ἀγάλματι τοῦ Θεοῦ ἀρχαία τοῦ Πειραιικοῦ ἐμπορίου ἰδέα! Ἐκ τῆς πρὸς τὸ θεῖον πίστεως ἀπορρέει ἡ πρὸς τὸν πλησίον πίστις. Ὁ μὴ ὑπολογίζων τὸν Θεὸν πῶς θὰ συλλογισθῆ τὸν ἄνθρωπον; Ἡ πίστις ἐν τῷ ἐμπορίῳ, ἐν τῇ βιομηχανίᾳ, ἐν τῇ πολιτικῇ, ἐν τῇ οἰκονομίᾳ, ἀπανταχοῦ εἶναι ὁ κύριος τύπος, ὅστις ἐνώνει τῆς μικρᾶν ταύτην ζωὴν τῆς γῆς καὶ ἀνκιδιβάζει αὐτὴν εἰς ὄριζοντα, ἐκ τοῦ ὁποίου διορθᾶται ἢ ὑψηλοτέρα ἐκείνη, ἐν τῇ ὁποίᾳ σώζεται τὸ ἄκρον τῆς ἀληθοῦς εὐδαιμονίας. Ποτὲ δὲν πρέπει ἡ πραγματικὴ πρόοδος τῶν ἐθνῶν νὰ λησμονῆ τὴν ἀρίαν ταύτην διεύθυνσιν.

Ἡ δὲ ἑτέρα ἰδέα, τὴν ὁποίαν δεικνύει τό, παρὰ τῷ τοῦ Θεοῦ, Πειραικὸν ἄγαλμα τοῦ Λαοῦ, ἡ ἰδέα τοῦ ἐπίσης μυστηριώδους τούτου ὄντος, τὸ ὁποῖον ὑπὸ τὰς ἀνεξερευνητοὺς βουλάς τῆς Θεῆς Προνοίας ἐπιδιώκει αἰώνιους σκοποὺς, ἡ ἰδέα αὕτη τοῦ Λαοῦ ἀποτελεῖ τὴν μοναδικὴν βᾶσιν τῆς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ μεγάλης τῶν ἐθνῶν ζωῆς. Ἐκτὸς τῆς ἐννοίας ταύτης τοῦ Λαοῦ, τὰ λοιπὰ εἶναι σμικρότητες, τυχηραὶ μὲν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον, ἱκαναὶ δὲ νὰ πλανήσωσι μόνους τοὺς εὐκπατήτους. Μόνος ὁ Λαὸς ζωοποιεῖ τὸ ἀληθὲς ἐπὶ τῆς γῆς μεγαλεῖον. Ἐκ τῆς δυνάμεως τῶν πολλῶν τοῦ Λαοῦ ἀτόμων ἀπορρέουσι τὰ θαυμάσια τῆς καθολικῆς ἐργασίας διὰ τῶν ἀπείρων μορφῶν, τὰς ὁποίας ἡ σύμπραξις τῶν πληθυσμῶν δημιουργεῖ. Ὅποια ἀλληλεγγύη μεταξὺ τῶν διαφορῶν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ἐργατῶν! Τί σημαίνει, ἂν εἴσθε μὲν πλουσιώτατοι, κατὰ κεῖτε ὅμως ἐντὸς ἐρημίας, τὴν ὁποίαν κατασκευάζει γύρω ὑμῶν ἡ ἔνδεια καὶ ἡ πτωχεία; Ἐὰν ἡ χώρα σας, ἐὰν ὁ γείτων σας εὐδαιμονῆ, ἐὰν αἱ οἰκογένειαι τῶν συμπολιτῶν σας δὲν λιμώττωσιν, οὐδὲ κατοικῶσιν οἰκήματα νοσώδη ἢ ἐνδύονται ῥάκη πενιχρά, χειροκροτήσατε. Ἐχετε ἐνώπιόν σας τὴν πρακτικωτέραν εἰκόνα οἰκονομικῆς ὑγιαίνουσας κοινωνίας. Διὰ τὴν πλήρη εὐδαιμονίαν, τὴν δυνατὴν ἐπὶ τῆς γῆς εὐδαιμονίαν, ἀρκεῖ τότε νὰ ἐπιθεωρήσητε συνάμα τὴν ἠθικὴν καὶ διανοητικὴν τάσιν. Ἐὰν συμβαδίζωσι, ἰδοὺ τὸ ἔθνος εἰς τὰ πρόθυρα τῆς ἀκμῆς αὐτοῦ.

Μὴ λησμονήσητε ποτὲ τὸ αἰώνιον σύμβολον, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου ὡς ἀνέφερα, διότι τὸ κληροδοτεῖ εἰς ὑμᾶς ἡ μεγάλη τῆς πατρίδος ἀρχαιότης. Θεὸς καὶ Λαὸς εἶναι τὸ ἀρχαῖον τοῦ Πειραικῶς σύμβολον, ἡ σημαία τῆς προόδου ὄλων τῶν ἐθνῶν...»

Πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελέα τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν.

Βλέποντες ὑμᾶς ἐπαξίως κατέχοντας τὴν θέσιν τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, ἐμνήσθημεν τοῦ λόγου, τὸν

ὅποιον ἐν τῇ ἐγκαινιάσει τοῦ Χρηματιστηρίου ἐν τῇ πόλει μας ἐκάμετε περὶ ἐμποροδικείου, καὶ κοινῇ πάντων γνώμη ἀπεφασίσαμεν ἤδη νὰ σᾶς ὑπεθυμίσωμεν καὶ σᾶς παρακαλέσωμεν, ἵνα πραγματοποιήσητε τὴν τοιαύτην διὰ τὰ ἐμπορικὰ συμφέροντα ὠφέλιμον ἰδέαν σας, τὴν ὁποίαν καὶ ἱστορικῶς καὶ διὰ τῶν πραγμάτων μετὰ μεγάλης πειστικότητος ὑπεστηρίξατε. Ἐμποροδικεῖον ὑπάρχει ἐν Ἀθήναις, ἐν Ναυπλίῳ καὶ ἀλλαχοῦ, ὅπου ἐλάχιστα σχετικῶς ὑπάρχουσι συμφέροντα νὰ στερῆται δὲ ὁ Πειραιεὺς, νομιζομεν ἄδικον καὶ ἀσύμφορον εἰς τὰ γενικὰ τοῦ ἐμπορίου συμφέροντα.

Ὅθεν σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ μεριμνήσητε, ἵνα συστηθῇ εἰς τὴν φυσικὴν ἐνταῦθα ἔδραν του τὸ ἐμποροδικεῖον, ἐξ οὗτινος μεγάλως θὰ ὠφεληθῇ τὸ ἐμπόριον καὶ θὰ ἐνισχυθῇ ἡ καλὴ πίστις εἰς τὰς συναλλαγὰς.

Εὐέλπιδες ἐπὶ τοῦ δικαίου τῆς αἰτήσεώς μας, ὑποσημειούμεθα εὐσεβάστως.

Ἐν Πειραιεῖ τὴν 25 Αὐγούστου 1876.

Εὐπειθέστατοι κάτοικοι Πειραιῶς

(Ἐπονται αἱ ὑπογραφαί).

Ἀριθ. 5924.

**Ὁ παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις Ἐφέταις Εἰσαγγελεὺς
πρὸς τὸν κ. Δήμαρχον Πειραιῶς.**

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 ὁκτωβρίου 1876.

Ὁ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος κατὰ πάντα λόγον, ἰδίως δὲ ἐν τῷ ἐμπορίῳ καὶ τῇ βιομηχανίᾳ, προβιβάσμενος τῆς Πειραικῆς κοινωνίας δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἄσχετος πρὸς τὴν ἐν τῷ τόπῳ δικαστικὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν. Ἐξαιρέτως ἡ ἐμπορικὴ δικαιοσύνη πρέπει, ὅπως εἰς τοὺς ἀρχαίους τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Κράτους χρόνους, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἐν τῇ νεωτέρᾳ οἰκονομικῇ τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ Πειραιῶς διαπλάσει, νὰ ἰδρῆται ἐν μέσῳ τῆς πόλεως ὑμῶν τὸν εὐσεβῆ καὶ ἐπιβλητικὸν νόον της. Κατὰ τοῦτο παρατηρῶ τελευταῖον, ἐξ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Πειραιῶς πρὸς τὴν ὁποίαν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ διευθύνω παρ' Ἐφέ-

ταις Εἰσαγγελίαν, ὅτι συναντῶνται καὶ ἱστορία καὶ ἐπιστήμη καὶ εὐλογος θέλησις τοῦ Λαοῦ.

Ἀπὸ τῆς ἰδέας ὁμως μέχρι τῆς ἐφαρμογῆς ὑπάρχει ἡ δυσχέρεια τῆς ἀρχῆς, τῆς ὁποίας γνωστὸν εἶναι τὸ δικαίωμα εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ δλου ἐπὶ τῶν κατ' ἕκαστα ἔργων. Διὰ τὸ θέμα λοιπὸν τῆς ὑπάρξεως τοιαύτης ἀρχῆς ἀναπόφευκτος εἶναι εἰς τὰς περαιτέρω κατὰ σκοπὸν ἐνεργείας πρὸς σύστασιν εἰδικοῦ ἐν Πειραιεῖ Ἐμποροδικείου, νὰ γίνῃ γνωστὸν ἐκ προοιμίων κατὰ πόσον ἐννοεῖ ὁ Δῆμος Πειραιῶς νὰ συμμεθέξῃ εἰς τὰ οἰκονομικὰ βάρη τῆς ἐν αὐτῷ ἐμπορικῆς δικαιοσύνης.

Ὁ Δῆμος Πειραιῶς ἔχει σπανίαν παρ' ἐαυτοῦ εὐκαιρίαν, ἵνα προσφέρῃ ἀνάλογον τμήμα τοῦ Χρηματιστηρίου του εἰς χρῆσιν τοῦ μελετωμένου Ἐμποροδικείου. Ἴσως ἐν τῇ διαρρυθμίσει τῶν ἰδιαίτερον οἰκονομικῶν αὐτοῦ ὑπάρχει τρόπος καὶ πλείονος ἔτι συνδρομῆς. Δὲν πρέπει νὰ ληθμονήσῃ ἡ ὑμετέρα κοινότης, ὅτι ἀπανταχοῦ τὰ χρηματιστήρια συνεδυσάθησαν πρὸς τὰ Ἐμποροδικεῖα καὶ ὅτι, ὅταν οἱ δημόσιοι πόροι εἶναι ἀνεπαρκεῖς οἱ δημοτικοὶ συμβουλευόνται ἰδιαίτερος τὰ ζωοποιὰ τῆς κοινότητος ἐλατήρια. Πρέπει ἄρα γε μετὰ αὐτῶν νὰ ἀποδειχθῇ ἡ μεγαλοπρεπὴς σημασία τῆς προχείρου ἐμπορικῆς δικαιοσύνης, ἣτις προώρισται βαθμηδὸν νὰ ἐλύῃ τὰ συμφέροντα καὶ νὰ προάγῃ τὰς ἐπιχειρήσεις;

ὑπὸ τοιαύτας σκέψεις παρακαλῶ τὸν κ. Δήμαρχον, ἵνα, συνεννοούμενος μετὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, διατυπώσῃ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω δύο οἰκονομικῶν θεμάτων τὰς ἰδέας του, αἵτινες δεόν νὰ συνυποβληθῶσι μετὰ τῶν λεπτομερεστέρων μελετῶν τῆς εἰσαγγελίας εἰς τὴν κεντρικὴν τῆς ἐπικρατείας διοίκησιν, διὰ τὰς περαιτέρω ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοθετικὰς ἀποφάσεις.

*Ὁ παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελεὺς
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ.*

Ἀριθ. 2028.

**Πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελέα τῶν ἐν Ἀθήναις
Ἐφετῶν**

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 10 Νοεμβρίου 1876

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, εἰς ὃ ὑπέβαλον, κ. Εἰσαγγελεῦ,

τὸ ἡμέτερον ἔγγραφο ἐψήφισε προθύμως, ἵνα ἀναλάβῃ ὁ Δῆμος τὸ ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος τοῦ συστηθησομένου τυχὸν ἐνταῦθα Ἐμποροδικείου, τὸ δ' ἐπ' ἐμοὶ ὑποβάλλων τὸ ψήφισμα τοῦτο τοῦ συμβουλίου ἀφίημι ὑμῖν, λαβοῦσι τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ ἀναγκασίου ὄντος ἐν Πειραιεὶ Ἐμποροδικείου, νὰ ἐνεργήσῃτε τὰ περαιτέρω εἰς πραγματοποίησιν, ἀφοῦ τὸ κατὰ δύναμιν ἐδέξατο ὁ ἡμέτερος Δῆμος νὰ συμμετάσχῃ εἰς τὰς δαπάνας κατὰ τὸ ἀπαντώμενον ἔγγραφόν σας.

Ὁ Δήμαρχος

ΤΡ. ΜΟΥΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Ψήφισμα 301.

Τὸ Δημοτικὸν Σύμβουλιον Πειραιῶς.

Συνεδριάσεως ἐκτάκτου γενομένης ἐν τῷ δημαρχικῷ καταστήματι, σήμερον τὴν 9 νοεμβρίου 1876, προήδρευε τοῦ συμβουλίου ὁ τακτικὸς αὐτοῦ πρόεδρος Ν. Μελετόπουλος, παρῆν ὁ Δήμαρχος, ὁ δὲ πρόεδρος εἶπεν :

Ἐπειδὴ οἱ μὲν ἔμποροι πολῖται Πειραιῶς δι' ἀναφορὰς τῶν πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελέα τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν ἐξαιτοῦνται τὴν σύστασιν Ἐμποροδικείου ὡς ἀναγκασίου εἰς τὸν τόπον καὶ ὡς τοιοῦτον συνιστάμενον καὶ ἐν ἀπάσαις σχεδὸν ταῖς ἡττον ἐμπορικαῖς πόλεσι τῆς Ἑλλάδος, ὁ δὲ κ. Εἰσαγγελεὺς διὰ τοῦ πρὸς τὸν Δήμαρχον ὑπ' ἀριθ. 5924 ἀπὸ 19 8βρίου ἐ. ἔ. ἐγγράφου αὐτοῦ ἀποδεχόμενος τὴν εὐχὴν τῶν πολιτῶν καὶ ἀναγνωρίζων τὸ ὀρθὸν καὶ εὐλογον τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἐμποροδικείου ἐν Πειραιεὶ, συνέστησεν ἵνα καὶ ὁ Δῆμος συμμεθέξῃ εἰς τὰ οἰκονομικὰ βάρη, προσφέρων, εἰ δυνατόν, ἀνάλογον τμῆμα τοῦ Χρηματιστηρίου διὰ τὴν ἐν τῷ τόπῳ ἰδρυσιν τῆς ἐμπορικῆς δικαιοσύνης.

*Ἐδοξε τῷ Δημοτικῷ Συμβουλίῳ, ἵνα ἀντὶ τοῦ Χρηματιστηρίου, μὴ ἔχοντος ἀρκοῦσαν εὐρυχωρίαν διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἰδρυσιν τοῦ Ἐμποροδικείου, προσφερθῇ ὑπὸ τοῦ Δήμου χορηγοῦντος τὸ ἐνοίκιον ἕτερον ἐπίσης κατάλληλον οἶκημα διὰ τὴν

ἐγκατάστασιν ἐν αὐτῷ τοῦ Ἐμποροδικείου, ἅμα ἤθελεν ἐγκριθῆ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἢ ἰδρυσίς αὐτοῦ ἐν Πειραιεὶ, καὶ ἀνατεθῆ τῷ Δημάρχῳ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ περαιτέρω.

Ὁ Πρόεδρος

Ν. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

Τὸ Δημοτικὸν Σύμβουλιον

Γ. Βασιλειάδης, Α. Ἡσαΐας, Α. Ἰωαννίδης, Σ. Ῥεταινόπουλος, Γ. Καψαμπέλης, Α. Βαρλάμης, Γ. Χριστοφίδης, Α. Μανίνης, Σ. Χοῦδᾶς, Α. Πεπεμουόνας, Γ. Βραχνός.

Ἡ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ ΠΑΡ' ΗΜΙΝ

Ἐὰν στρέψωμεν ἐπὶ μικρὸν τὴν προσοχὴν ἡμῶν ἐπὶ τῆς χρηματικῆς νόσου, ὑφ' ἧς κατατρύχεται σήμερον ἡ Ἑλλάς, εὐκόλως θέλομεν ἀνεύρει ὅτι, μεταξύ τῶν ποικίλων αἰτίων τοῦ κακοῦ, ὑπάρχουσι καὶ συμπτώματά τινα ἀναγκόμενα εἰς τὴν παρ' ἡμῖν τοσοῦτον πρόωρον εἰσαγωγὴν τῆς πολυτελείας. Φαίνεται δὲ ὅτι τῆς νόσου ταύτης τὴν σπουδαιότητα πολλοὶ παρ' ἡμῖν ἐγνώρισαν, καί, μελετῶντες τὰ κατ' αὐτὴν καὶ προβλέποντες τὰ δυσάρεστα ἐκ ταύτης ἐπακόλουθα, δὲν ἐδίστασαν ἐσχάτως μετὰ τοῦ *τελωνιακοῦ ζητήματος* νὰ ἀναμίξωσι καὶ ἐκεῖνο τῆς πολυτελείας. Ὁ τύπος μάλιστα τῶν Ἀθηνῶν δὲν εὔρεν οὐδεμίαν δυσκολίαν, ὅπως συσχέτισῃ τὰς πολυμόρφους καὶ ποικίλας καταχρήσεις, αἵτινες κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἐφθασαν εἰς τὸ κατακόρυφον ἐνταῦθα, μὲ τὸν ἀνάρμοστον κόσμον καὶ τὴν καταπληκτικὴν πολυτέλειαν, ἣν πᾶς τις, οὐ μόνον ἐν τῇ πρωτεύουσῃ, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις μικραῖς τε καὶ μεγάλαις τῆς Ἑλλάδος πόλεσι, παρατηρεῖ τοσοῦτον ἀτόπως ἐξαπλουμένην καθ' ἐκάστην ἐφ' ὅλης τῆς γραμμῆς, ἀπὸ τῶν ἀνωτάτων καὶ εὐπόρων κοινωνικῶν κλάσεων μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν ἐκατονταδράχμων ὑπαλλήλων!

Τὸ ἐλαττήριον ὅπερ ὀδηγεῖ τὴν τάξιν τῶν στερουμένων, καθὼς καὶ ἐκείνην τῶν μόλις δυναμένων νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν, ὅπως ἀκολουθῶσιν εἰς πάντα σχεδὸν ἐκεί-

νην τῶν εὐπορούντων, ἔγκειται οὐ μόνον εἰς τὴν ἐν γένει ἀνθρωπίνην ματαιότητα, ἀλλὰ συνέχεται, νομίζομεν, καὶ μετὰ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς ἀνατροφῆς ἡμῶν, πρὸ πάντων δὲ μετὰ τοῦ βασιλεύοντος παρ' ἡμῖν ἐπὶ πάντων πιθκησμοῦ. Οὕτω δὲ κατήντησεν ἐνωρίτατα, ἐνῶ ἀλλαχοῦ, ἐκτὸς ὀλιγίστων ἐξαιρέσεων, ἡ πολυτέλεια συνίσταται εἰς τὴν, μετὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἀναγκαίων καὶ ἀπαραιτήτως χρησίμων, δαπάνην, εἰς τὴν χρῆσιν δηλαδὴ τῶν περισσευμάτων, παρ' ἡμῖν νὰ ᾖ σπατάλη ἐν τῷ στολισμῷ καὶ τῇ ἐνδυμασίᾳ, σαρδαναπαλισμὸς ἐν τῇ τραπέζῃ, περιττὸς κόσμος ἐν τοῖς οἰκήμασι, κατάχρησις ἐν ταῖς διασκεδάσεσι, κούφη ἐπίδειξις πλουτολογικῆ ἐν πᾶσι τοῖς χρησίμοις καὶ μὴ, ἐν μιᾷ λέξει ἔκτακτος μεγαλοπρέπεια διὰ μικροπρεποῦς τρόπου ἐφαρμοζομένη ἐπὶ πάντων τῶν τοῦ βίου.

Ὁ ἄνθρωπος, παρὰ τῆς φύσεως αὐτῆς ὠθούμενος, ἄγεται πρὸς τὴν δαπάνην μέρους τῶν περισσευμάτων του, μετὰ τὴν ἐκ τῆς ἐργασίας πλήρωσιν τῶν οὐσιωδῶν ἀναγκῶν του. Ἡ κατανάλωσις ἄλλως τε τῶν περισσευμάτων τούτων καλεῖται πολυτέλεια, ἂν καί, κατὰ τὸν κ. Leray - Beaulieu, ἡ ἰδέα παντὸς ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν πολυτέλειαν ποικίλει διαφοροτρόπως κατὰ χώρας, χρόνον καὶ κοινωνικὰς τάξεις. Οὐχ ἦττον βέβαιον εἶναι, ὅτι ἐκάστη κλάσις θεωρεῖ πολυτέλειαν τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἀντικειμένων ἐκείνων, ὧν ἡ κτῆσις δυσεπίτευκτος τυγχάνει, ἔνεκεν χρηματικῶν λόγων, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀνωτέρα ταύτης κλάσις ἔχει τὰ μέσα νὰ ποιῆται καθημερινῶς χρῆσιν. Δέχονται μάλιστα οἱ οικονομολόγοι, ὅτι ὅσον κοινωνία τις ἐκπολιτίζεται, τόσον καὶ ἡ πολυτέλεια διαδίδεται, τοῦ ἀξιώματος δὲ τούτου οὐδεὶς δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν λογικὴν βάσιν, διότι εἶναι αὐταπόδεικτον, ὅτι αἱ ἀνάγκαι τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῆς παρελεύσεως τῶν ἐτῶν αὐξάνουσι συνεχῶς καὶ ποικίλουσιν ἀορίστως. Τὸν πολλαπλασιασμὸν δὲ τούτων τῶν ἀναγκῶν λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν πολλοὶ τῶν οικονομολόγων καὶ συσχετίζοντες αὐτὸν μετὰ τῆς πολυδαπάνου πολυτελείας, ἐκείνης μάλιστα ἣτις εἰσάγεται εἰς ἀρτισύστατα καὶ μικρὰ κράτη, ὅπως κατασπαταλήσῃ ὀλόκληρον πλοῦτον ἐν ἀσωτείαις καὶ κραιπάλῃ,

ἔστρεψαν κατ' αὐτῆς τὰ βέλη των καὶ ἐκηρύχθησαν ἄσπονδοὶ ἐχθροὶ τῆς. Δὲν ἐβράδυναν μάλιστα νὰ διαδώσωσιν, ὅτι ἡ πολυτέλεια πρέπει νὰ θεωρῆται παρὰ πάντων ὡς μέσον δι' οὗ τὸ περίσσευμα τῶν μὲν ἀποκτᾶται μόνον διὰ τῆς στερήσεως τῶν ἄλλων, ὅτι συνεπῶς ἠδύνατο αὕτη νὰ ἀφομοιωθῇ πρὸς κατάχρησιν, ὅτι ἦτο ἀμάρτημα καὶ τέλος κοινὸν σκάνδαλον. Ἐντεῦθεν διὰ σειρᾶς ἐπιχειρημάτων συνεβούλευσαν τὴν παραδοχὴν νόμων αὐστηρῶν, δι' ὧν ἡ πολυτέλεια θὰ κατηργεῖτο ταῦτοχρόνως καὶ πανταχοῦ, ἵνα αἱ κοινωνίαι ἀποβῶσιν εὐτυχέστεραι καὶ ἠθικώτεραι.

Ἐν τούτοις πᾶσαι αἱ θεωρίαι αὗται τυγχάνουσι μεστὰι πλάνης καὶ ἐσφαλμένων ὑπολογισμῶν ἢ ἐκτιμήσεων, διότι, νομίζομεν ἀκραδάντως, ὅτι ἡ πολυτέλεια, παρὰ τῶν δυναμένων νὰ βιώσωσιν ἐν ταύτῃ ἐξασκουμένη, συντελεῖ σπουδαίως εἰς τὴν κοινωνικὴν πρόοδον ἐν γένει. Ἡ ἀνθρωπότης σήμερον ὠφελεῖται διαφοροτρόπως ἐκ τῆς πολυτελείας, διότι καὶ ὠθησις σπουδαία, ὡς θὰ ἴδωμεν ἀμέσως, χορηγεῖται πρὸς πολλοὺς κλάδους τῆς ἐργασίας καθόλου, καὶ ἡ ἀνθρωπίνη ὑπαρξις εἰς ταύτην ὀφείλει πᾶν ὅ,τι καθιστᾷ αὐτὴν μᾶλλον τερπνὴν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ ποικίλην. Ἡ πολυτέλεια δὲν ἐφαρμόζεται συνήθως ἐπὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν σπανίων, δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα ἀπλῆς κοινῆς ἐργασίας, ἀλλ' εἶναι προϊόν ἐκτάκτου, δυσχεροῦς, δώρου ἐνίοτε φυσικοῦ, ἀπονεμηθέντος εἰς τινὰς μόνον ἀνθρώπους ἐργάτας ἢ καλλιτέχνας. Δικαίως ὅθεν πολλοὶ τῶν οικονομολόγων δέχονται, ὅτι ἡ πολυτέλεια εἶναι μήτηρ τῶν εὐγενῶν τεχνῶν, διότι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων δυσχερῶν ἐργασιῶν, καὶ ἡ ζωγραφικὴ, καὶ ἡ γλυπτικὴ, καὶ ἡ μουσικὴ, καὶ ἡ ὄρχησις κλπ. εἰς ταύτην ὀφείλουσι τὴν ἀνάπτυξιν των καὶ τὴν σημερινὴν βασιλείαν των ἐπὶ τῶν λοιπῶν τεχνῶν.

Ἐν τούτοις, μεθ' ὧν εἶλας τὰς τοσοῦτον αἰσιοδόξους ἐπὶ τῆς πολυτελείας ἰδέας, αἵτινες βλέπομεν σήμερον ὅτι ἐπικρατοῦσι παρὰ τοῖς πλείστοις, καὶ ἅς ἀδιστάκτως δύναται τις νὰ παραδεχθῇ, δὲν δυνάμεθα παρὰ νὰ καταδικάσωμεν τὴν ἀνόητον πολυτέλειαν ἐκείνην, ἣτις κατὰ τινὰς συνίσταται εἰς τὴν χον-

δροειδεστάτην μόνον επίδειξιν ἐξωτερικοῦ γελοίου κόσμου, δυναμένου νὰ ἀποθαμβώσῃ τὴν τῶν ἀπλοϊκῶν μονομερῶς τάξιν. Ἡ ἠθικὴ ἔχει καθήκον νὰ στιγματίζῃ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς πολυτελείας, ὅσάκις τὸ βλέπει ἐκτραχηλιζόμενον, θριαμβεῦον ἀναιδῶς ἐν μέσῳ κοινωνίας μὴ εὐπορούσης κατὰ τὸ πλεῖστον, ὡς συμβαίνει δυστυχῶς παρ' ἡμῖν, καὶ διεγείρον, δίκην μεγάλου κοινωνικοῦ σκανδάλου, τὰς ἐρέξεις τῶν ἀναρμόστων ἐπιδείξεων, δι' ὧν καὶ μᾶλλον πενιχραὶ κοινωνίαι, ὡς ἐκ τῆς ματαιότητος καὶ τῆς ἐπὶ τὰ τοιαῦτα ἐμφύτως ἐπιπολαζούσης κουφότητος, παρασύρονται πρὸς ἀπομίμησιν καὶ διαφθοράν. Πᾶς τις βεβαίως, ἐν Ἀθήναις ἢ καὶ ἀλλαχοῦ ἐν Ἑλλάδι, θὰ ἔτυχε νὰ γνωρίσῃ οὐκ ὀλίγας οἰκογενείας, ὧν ἡ ἐν τοῖς περιπάτοις καὶ ταῖς δημοσίαις συναθροίσεσι πολυτέλεια καὶ ὁ κόσμος ἐκπλήττουσι καὶ ἀποθαμβοῦσι τὸ ὄμμα, ἐνῶ ἡ ἐσωτερικὴ τοῦ οἴκου των θεὰ πληροῦ ἀηθίας καὶ ἀπογοητεύσεως τὸν ἐπισκέπτῃν. Περιττὸν δὲ θὰ ἦτο νὰ ἀναφέρῃ τις παραδείγματα ἄλλα τοιαύτης παραλόγου πολυτελείας, διότι πάντες σχεδὸν παρ' ἡμῖν γνωρίζουσιν ἀπὸ ποῖον βαθμὸν ἀπερισκεψίας καὶ ματαιότητος μαστίζονται ὅσαι κοινωνίαι κυριεύονται ὑπὸ τοῦ πάθους νὰ ἐπιδεικνύωσιν ἀνύπαρκτα πλούτη. Διὸ καὶ οὐκ ὀλίγοι δοξάζουσιν ὅτι, χάριν τῶν ἐπιπλάστων καὶ δαπανηρῶν ἐπιδείξεων τούτων, πολλοὶ μὲν τῶν ὑπαλλήλων παρανομοῦσι ἐν καταχρήσει καὶ παραβλέπουσι τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἱερῶν αὐτῶν καθηκόντων, ἄλλοι ἐκ τῆς ἐμπορικῆς τάξεως παύουσι τὰς πληρωμὰς των, ἕτεροι ἐκ τῶν γαιοκτημόνων ὑποθηκεύουσι τὰς γαίας των καὶ τινες ἐκ τῶν βιομηχανῶν ἀναγκάζονται νὰ βλέπωσι σφραγιζόμενας τὰς θύρας τῶν βιομηχανικῶν των ἐργοστασίων.

Ἦς ἀνωτέρω ἐδέχθημεν, δέον νὰ θεωρηθῇ ἐσφαλμένη ἡ γνώμη ἐκείνη τῶν οικονομολόγων, καθ' ἣν ἡ παραδοχὴ αὐστηρῶν νόμων κατὰ τῆς πολυτελείας ἦτο ἀναγκαία πρὸς ἐξασφάλισιν εὐτυχεστέρου καὶ ἠθικωτέρου μέλλοντος τοῖς ἀνθρώποις, διότι φρονοῦμεν, ὅτι ἡ τῆς πολυτελείας ἀπαγόρευσις γενήσεται πρόξενος μεγάλων βλαβῶν διὰ τὴν καθόλου τῶν ἐθνῶν πρόοδον. Δύναται ἡ ἰδέα τῆς πολυτελείας νὰ μετέχῃ ἐννοιῶν ἄλ-

λων ματαιότητος, δυνατόν ἢ αὐστηρὰ ἠθικὴ νὰ καταδικάζῃ ἐνίοτε αὐτήν, δύναται καὶ αὐτὴ ἡ θρησκεία ἀκόμη νὰ ἀπαγορεύῃ τὴν κατάχρησιν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ἐν γένει ἢ πολυτέλεια, ἣτις δὲν καταστρέφει ἄρδην τὰς ἀποταμιεύσεις ἀλλὰ διεγείρει νέον πρὸς τὴν ἐργασίαν ἔρωτα, πρὸς πλήρωσιν ἄλλων νέων ἀναγκῶν πολυτελείας, ἢ τοιαύτη, λέγομεν, πολυτέλεια δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς ἄλλην μεγάλην δύναμιν, ἣτις, παράγουσα τὰς νέας ταύτας ἀνάγκας, προετοιμάζει εὐρύτερον στάδιον εἰς τὴν ἀνθρωπίνην δραστηριότητα. Καὶ εἶπον τινές, ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις αὐτῆς τῆς πολυτελείας θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὸν πολλαπλασιασμόν τῶν εἰδῶν τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης, διῆχυρίσθησαν δηλαδή, ὅτι οἱ ἐπὶ τῶν εἰδῶν τῆς πολυτελείας ἐργαζόμενοι θὰ ἠναγκάζοντο μετὰ τὴν ἀπαγόρευσιν, νὰ ἀφιερῶσιν ἑαυτοὺς πρὸς παραγωγὴν πραγμάτων κοινῆς χρήσεως, ὡς π. χ. δημητριακῶν καρπῶν, κρεάτων, οἴνου κοινοῦ, εὐθηνῶν ἐνδυμασιῶν, ἄρτου κλπ. καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ βίος θὰ καθίστατο ὀλιγοδαπανώτερος, διότι τὰ εἶδη ταῦτα θὰ ἐγίνοντο ἐντὸς ὀλίγου κοινότερα. Ἄλλ' οἱ τὰς δοξασίας ταύτας πρесеβύοντες ἐλησμόνησαν, ὅτι κοινωνία τις, ὅσῳ μικρὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ, πρὸς παραγωγὴν ὀλίγων καὶ τῶν αὐτῶν πάντοτε εἰδῶν ἐργαζομένη, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προοδεύσῃ, διότι θὰ καταληφθῇ ταχέως ὑπὸ τῆς ὀκνηρίας, τοῦ μαρasmus καὶ τῆς ἀηθίας, ἀναγκαζομένη ἐφ' ὄρου ζωῆς νὰ παράγῃ τὰ αὐτὰ καὶ μὴ δυναμένη νὰ διακρίνη ἔμπροσθέν της οὐδὲν σημεῖον προοδευτικωτέρου καὶ εὐτυχεστέρου μέλλοντος. Συνεπῶς ἡ κοινωνία αὕτη οὐ μόνον στάσιμος θέλει εἶσθαι, ἀλλὰ καὶ ὀπισθοδρομικὴ, κατ' οὐδὲν δυναμένη νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐν γένει πρόοδον τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἦστε, ἐξ ὧν προκύπτει ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω ἐν ὀλίγοις τοῦ ζητήματος ἐξετάσεως, ἐφ' ὅσον ἡ πολιτικὴ οἰκονομία ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ ἠθικὴ καὶ ἡ φιλοσοφία ἀφ' ἑτέρου δὲν δύναται νὰ καταδικάσωσιν ἀπολύτως τὴν πολυτέλειαν, πᾶσα ἀπόπειρα πρὸς κατάργησιν ταύτης θέλει εἶσθαι πλάνη οἰκονομικὴ, ἢ ἡ πραγματοποίησις θεωρηθήσεται οὐ μόνον ἀδύνατος, ἀλλὰ καὶ ἀκατανόητος. Δὲν ἐπλάσθη ὁ ἄνθρωπος παρὰ τῆς φύσεως καὶ δὲν

προωρίσθη νὰ ζῆ ἐν μέσῳ τοσοῦτον πολυτελοῦς κόσμου, ὅπως ἀποθαυμάζῃ μόνον τὰ περιστοιχοῦντα αὐτὸν πράγματα, χωρὶς νὰ δύναται καὶ νὰ ἀπολαμβάνῃ πάντων τούτων. Ὅθεν ἡ πολυτέλεια, κατὰ μέρος λαμβανομένη καὶ μὴ σχετιζομένη μετὰ τῆς ἀσωτείας, δὲν δύναται νὰ ᾖ ἄλλο τι παρὰ λογικωτάτη τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ἀνάπτυξις.

Τὴν κατάχρησιν ὅμως ἐκείνην περὶ τὴν πολυτέλειαν, ἣς καθ' ἑκάστην βλέπομεν παρ' ἡμῖν τὰ δυσάρεστα ἐν ἀσωτεία καὶ τρυφῇ ἀποτελέσματα, καὶ τὴν ὁποῖαν ἀφόβως δυνάμεθα νὰ ἀποκαλέσωμεν σπατάλην, διότι προκαλεῖ παρὰ τισι πράξεις δαπάνης κατὰ πολὺ ὑπερτέρας τοῦ εἰσοδήματος αὐτῶν, ἔχουσι καθήκον νὰ καταδεικνύωσι καὶ στιγματίζωσιν οἱ περὶ τὰ οἰκονομολογικὰ ἀσχολούμενοι, διότι αὕτη εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀσφαλῶς καὶ ταχέως ἄγει, εἰμὴ εἰς τὴν ἔνδειαν, τὴν διαφθοράν καὶ τὴν ἀτιμίαν. Ἡ κακὴ αὕτη πολυτέλεια δέον νὰ πολεμηθῇ παρὰ τῶν ἀρμόδιων διότι ὑπάρχει φόβος ὅτι, ὡς ἀμείλικτος ἐχθρὸς, διεσθαρμένους τὴν τε ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα, ἐν ἀδικόπως μελετᾷ καὶ κατασκοπεύει, πῶς νὰ καταστρέψῃ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, καθόσον μάλιστα βεβασιότατον τυγχάνει, ὅτι δὲν βλάπτει μονομερῶς τὰς οἰκογενείας ἐκείνας, αἵτινες δὲν περιορίζουσι τὰς δαπάνης πρὸς θεραπείαν τῶν πραγματικῶν των χρειῶν, ἀλλὰ συντελεῖ καὶ πρὸς ζημίαν ὁλοκλήρου τῆς κοινωνίας, διότι κατασπαυτεύεται ἐφ' ἃ μὴ δεῖ τὸ περισσεῦον ἐκεῖνο χρῆμα, ὅπερ ἠδύνατο νὰ ὠφελήσῃ τοὺς κατέχοντας αὐτὸ καθὼς καὶ τοὺς συντρέχοντας εἰς τὴν ἐργασίαν ἐν γένει. Ὁ Adam Smith ἐπέσβευσεν, ὅτι ὁ μὲν οἰκονόμος δέον νὰ θεωρῆται ὡς εὐεργέτης τῆς κοινωνίας, ὁ δὲ ἄσωτος ὡς ἐχθρὸς αὐτῆς. διότι ὁ μὲν πρῶτος αὐξάνει, ὁ δὲ δεύτερος ἐλαττοῖ τὰ κέρδη τῶν νουνεχῶν καὶ φιλοπόνων ἐργατῶν. Ἡ κακὴ λοιπὸν πολυτέλεια αὕτη, ἣτις καὶ ἀνήθικος καὶ παράλογος εἶναι, διότι καὶ εἰς τὴν ἀργίαν καὶ οἰκονομικὴν χαλάρωσιν ὀδηγεῖ καὶ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν ἐκ θεμελίων ὑπονομεύει, ἀνάγκη πᾶσα νὰ στηλιτεύηται ὑπὸ τῶν δυναμένων νὰ τὸ πράττωσι φρονίμων πολιτῶν, ὅπως, βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον, παραχθῇ παρ' ἡμῖν ἐναντίον τῆς κακῆς πολυτελείας ἀνάλογον ρεῦμα, δι' οὗ

αὕτη μὲν θὰ καταπαύσῃ, προϊόντος τοῦ χρόνου, αἱ δὲ παρασυσθεῖσαι εἰς τὸν λαβύρινθον τῆς πολυτελείας οἰκογένειαι θὰ ἐξέλθωσι τούτου, ἐὰν ἐγκαίρως προλάβωσιν, ὅπως σώσωσιν ἑαυτὰς ἐκ τοῦ βεβαίου ὀλέθρου καὶ καταλάβωσι τὴν ἀληθῆ καὶ ἐμπρέπουσαν ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν των.

E. ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ

Κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν σιδηροδρομικῶν τιμολογίων λαμβάνονται ὡς βάσεις ἀφ' ἐνὸς μὲν τὸ βῆρος, ὁ ὄγκος καὶ ἡ ἀξία τοῦ μεταβιβαζομένου ἀντικειμένου, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἡ δαπάνη τῆς κατασκευῆς τῶν σιδηροδρόμων, διαποικιλομένη κατὰ τόπους καὶ ἐν γένει κατὰ μέσον ὄρον ἀναβιβαζομένη διὰ τοὺς πλατεῖς σιδηροδρόμους εἰς 370,000 δρ. ἐν Εὐρώπῃ καὶ εἰς 186,000 δρ. ἐν Ἀμερικῇ κατὰ χιλιόμετρον, ἢ κατὰ τόπους διακρέουσα ἐπίσης δαπάνη περὶ τὴν διαχειριστικὴν τῶν σιδηροδρόμων ἐργασίαν, ἡ τιμὴ τῆς κωσίου ὕλης ἀναβιβαζομένη ἐν παραδείγματι, κατὰ μέσον ὄρον, εἰς δραχμὰς 9,86—14,95 ἐν Γερμανίᾳ καὶ εἰς δρ. 24—30 ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὸν ὄρον, οἱ πληρονομούμενοι ὑπὸ τῶν σιδηροδρόμων ἐνιαύσιοι φόροι ἀναβαίνοντες εἰς 5,318,820 δρ. ἐν Πρωσίᾳ τῷ 1886, εἰς 26,909,663 δρ. ἐν Αὐστροουγγαρίᾳ τῷ 1882, εἰς 185,350 δρ. ἐν Ὀλλανδίᾳ κλπ. Δὲν πρέπει νὰ παραλειθῶσι καὶ αἱ ὑπηρεσίαι, τὰς ὁποίας χορηγοῦσιν οἱ σιδηροδρομοὶ εἰς τὸ κράτος, διότι αἱ ταχυδρομικαὶ π. γ. ὑπηρεσίαι τῶν σιδηροδρόμων ἐξετιμήθησαν εἰς δρ. 56,865,560 τῷ 1883 ἐν Γαλλίᾳ καὶ εἰς 13,138,427 ἐν Πρωσίᾳ. Πάντων τῶν ἐκτεθέντων στοιχείων ὁ ὑπολογισμὸς εἶναι, καθὼς παρατηρεῖ ὁ κ. Max Hoffmann, ἀναπόφευκτος διὰ τὸν ὀρθὸν προσδιορισμὸν τῶν σιδηροδρομικῶν τιμολογίων καὶ ἐν γένει διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς κανονικῆς ἐπιβολῆς αὐτῶν.

Τὸ σιδηροδρομικὸν τιμολόγιον περιλαμβάνει δύο τινά, 1) τὸ δικαίωμα τῶν διοδίων, ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὴν ἀμοιβὴν τῶν κεφαλαίων, ἅτινα ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ σιδη-

ροδρόμου και ἄτινα δαπανῶνται διὰ τὴν συντήρησιν αὐτοῦ, 2) τὸ δικαίωμα τῆς μεταφορᾶς, ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὰ κεφάλαια τῆς ἀποκτήσεως καὶ συντηρήσεως τοῦ κινητοῦ ὕλικου καὶ πρὸς τὰς δαπάνας τῆς ἔλξεως καὶ λοιπῆς λειτουργίας τοῦ σιδηροδρόμου. Τὰ δικαιώματα ταῦτα, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐπιβάτας, κανονίζονται ἀνεκλόγως τῆς μεγαλειτέρας ἢ μικροτέρας ἀναγκάσεως, τὴν ὁποίαν χορηγοῦσιν εἰς αὐτοὺς αἱ διάφοροι θέσεις τῶν σιδηροδρομικῶν ἀμαξῶν. Τοιουτοτρόπως, μὴ ὑπολογιζομένου τοῦ φόρου, τὰ δικαιώματα ταῦτα κανονίζονται κατὰ χιλιόμετρον ἐν Γαλλίᾳ ὡς ἑξῆς: Διόδια, α' θέσις δρ. 0,067, β' 0,050, γ' 0,037, — μεταφορὰ, α' θέσις δρ. 0,033, β' 0,025, γ' 0,018, — τὸ ὄλον α' θέσις δρ. 0,10, β' 0,075, γ' 0,055. Ἐννοεῖται ὅτι, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς μείζονος σιδηροδρομικῆς κυκλοφορίας, αἱ σιδηροδρομικαὶ ἐπιχειρήσεις εὐρίσκουσι τὸ συμφέρον των εἰς περαιτέρω ἔτι περιορισμούς τῶν τιμολογίων των διὰ τῆς μεθόδου τῶν εἰσιτηρίων εἴτε ἀνόδου καὶ ἐπανόδου, εἴτε δεδομένης περιόδου, εἴτε ὠρισμένου κύκλου, εἴτε ἐργατῶν κλπ. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐμπορεύματα, ὁ κανονισμὸς τῶν δικαιωμάτων τῶν διοδίων καὶ τῆς μεταφορᾶς ὁμοῦ κατὰ τόνον καὶ χιλιόμετρον, ἔχει ἐν Γαλλίᾳ ὡς ἑξῆς: α' θέσις 16 λεπτά, β' 14, γ' 12, δ' 10, ε' 8, ς' 5. Ἐν γένει ἡ χρῆσις ἀμαξοστοιχιῶν μεγάλης ἢ μικρᾶς ταχύτητος λαμβάνεται ἐπίσης ὑπ' ὄψιν εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν σιδηροδρομικῶν τιμολογίων. Τὸ ἄνευ πληρωμῆς εἰς ἕκαστον ἐπιβάτην ἐπιτρεπόμενον βᾶρος δὲν εἶνε κοινὸς κανὼν πρὸς ἅπασιν τοῖς σιδηροδρομοῖς. Ἐν Γαλλίᾳ ὀρίζεται εἰς 25 χιλιόγραμμα καὶ μάλιστα κατὰ τὴν γραμμὴν τοῦ Ὀρλεάνς εἰς 50 χιλιόγραμμα.

Ὁ ἐπιβαλλόμενος εἰς τὴν σιδηροδρομικὴν μεταφορὰν τῶν ἐπιβατῶν φόρος δὲν εἶναι γενικὸν καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην μέτρον. Οὕτως εἶναι ἄγνωστος εἰς τοὺς σιδηροδρόμους τῆς Γερμανίας, Αὐστρίας, Δανίας, Σουηδίας, Νορβηγίας, Ὀλλανδίας, Ἑλβετίας καὶ τοῦ Βελγίου. Ἐν Γαλλίᾳ ἀναβαίνει εἰς 23.2 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων ἐξ εἰσιτηρίων, ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ Ρουμανίᾳ εἰς 15 τοῖς ο/ο, ἐν Ἰταλίᾳ εἰς 13 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων τῆς μεγάλης ταχύτητος, ἐν Ρωσίᾳ εἰς 25 τοῖς ο/ο

ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων τῆς α' καὶ β' θέσεως καὶ 15 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν τῆς γ' καὶ δ', ὅταν ἡ μεταφορὰ ὑπερβαίνῃ ὠρισμένον ποσὸν χιλιόμετρων.

Ἡ διὰ μεγάλης ταχύτητος σιδηροδρομικὴ μεταφορὰ ἐν Ἀγγλίᾳ ἐνεργεῖται ἐπὶ τῆς ταχυδρομικῆς ἀμαξοστοιχίας, ὅταν πρόκειται περὶ δεμάτων βάρους μικροτέρου τῶν 10 χιλιόγραμμων. Τὰ μεγαλειτέρα βάρη διευθύνονται δι' ἀμαξοστοιχιῶν μετρίως ταχύτητος καὶ φθάνουσι εἰς τὸν πρὸς τὸν ἕρον ὀλίγας ὥρας κατόπιν. Ἐνεκεν τοῦ μεγάλου ἐν Ἀγγλίᾳ ναύλου ὑπάρχει τόση συσῶρευσις ἀποστολῶν διὰ τῶν σιδηροδρόμων, ὥστε ἐκάστη ἀμαξοστοιχία σύρει πλῆθος φορτηγῶν ἀμαξῶν προσδιωρισμένων νὰ μένωσιν εἰς τοὺς διαφόρους σταθμούς τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, χωρὶς νὰ ἐμποδίζηται ἡ ἀμαξοστοιχία διὰ τὴν μερικὴν ἐκφόρτωσίν των. Ἐν Γαλλίᾳ αἱ διὰ μεγάλης ταχύτητος σιδηροδρομικαὶ ἀποστολαὶ ἐνεργοῦνται διὰ τῶν αὐθημερῶν ἀναχωρουσῶν κοινῶν ἀμαξοστοιχιῶν, ἐν δὲ τῆς ἄλλης ἐπικρατείαις διὰ τῶν ἀναχωρουσῶν τὴν ἐπισῶσαν. Ἐν γένει τὸ ἀγώγιον τῆς σιδηροδρομικῆς μεταφορᾶς διὰ μεγάλης ταχύτητος εἶναι διπλάσιον τοῦ τῆς πρώτης σειρᾶς τῆς μικρᾶς ταχύτητος, καὶ τὰ τροφικὰ ἀπολαμβάνουσι σημαντικὰς ἐλαττώσεις ἐν τοῖς σιδηροδρομικοῖς τιμολογίοις.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν σιδηροδρομικὴν τῆς μικρᾶς ταχύτητος, διατρέχει αὕτη σχεδὸν ἀπανταχοῦ 125—200 χιλιόμετρα εἰς 24 ὥρας. Πρὸ τῆς ἐφευρέσεως τῶν σιδηροδρόμων ἡ ἐπὶ κοινῆς ἀμάξης κίνησις τῶν συνήθων ὁδῶν ἀνέβαινον εἰς 3—4 χιλιόμετρα καθ' ὥραν, χωρὶς νὰ λησμονηθῶσιν αἱ βραδύτητες τῶν σταθμεύσεων, τῶν νυκτερινῶν ἀναπαύσεων κλπ. Τὰ τιμολόγια τῆς μικρᾶς ταχύτητος ὑπέστησαν ἀπανταχοῦ μεγάλας ἐλαττώσεις. Οὕτως ἐν Πρωσίᾳ ἐφθασαν αὐταὶ εἰς 50 τοῖς ο/ο καὶ ἐν Γαλλίᾳ εἰς 4/5 τοῦ ὄλου τῶν ἀκαθαρίστων ἐσόδων.

Ἡ προσαρμογὴ τῶν σιδηροδρομικῶν τιμολογίων πρὸς τὰς διαφόρους ἀνάγκας τῆς κυκλοφορίας ἀποτελεῖ ἰδιαιτέρον γνώρισμα τῆς γαλλικῆς σιδηροδρομίας. Ἡ διάταξις τῶν τιμολογίων ἔχει τι ἐλαστικόν, καθόσον προάγονται αἱ κατὰ τόπους ἀπαιτήσεις τῆς βιομηχανίας, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς γεωργίας.

Ἐν Πρωσσίᾳ, τῆς σιδηροδρομίας ἀνηκούσης εἰς τὸ κράτος καὶ ἐκμεταλλευομένης ὑπ' αὐτοῦ, ἐξ ἀνάγκης τὸ ὁμοίομορφον ἐπικρατεῖ κατὰ τὸν ὄρισμὸν τῶν τιμολογίων καὶ ἐπομένως ἀποκλείεται ἡ ἐλαστικότης, τὴν ὁποίαν γεννᾷ ἡ διαχειριστικὴ τῶν ἀτόμων ἐτοιμότης. Ἐν Γερμανίᾳ, Αὐστρίᾳ καὶ Ἑλβετίᾳ τὰ σιδηροδρομικὰ τιμολόγια εἶναι ὁμοίομορφα ἐπὶ τῶν μερικῶν ἀποστολῶν, μόνον δὲ ἐπὶ τῶν συλλήθδην ἀποστολῶν ἐνεργοῦνται ἐκπτώσεις, εἰδικῶν καὶ ἐξαίρετικῶν ὑπαρχόντων τιμολογίων ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀκατέργαστα καὶ ἡμικατεργασμένα ἐμπορεύματα, ὅσάκις ταῦτα ἀποτελοῦσι πλῆρες τοῦ φορτηγοῦ ἀμαξίου φορτίον. Ἐν Βελγίῳ ἡ διάταξις τῶν σιδηροδρομικῶν τιμολογίων ἐνεργεῖται ὡς ἐν Γαλλίᾳ, ἀπαιτεῖται δὲ πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ἐλαττωμένων τιμολογίων ἐλάχιστος ὄρος βάρους 400 χιλιογράμμων διὰ τὴν α' θέσιν, 5,000 διὰ τὴν β' καὶ γ' καὶ 10,000 διὰ τὴν δ', προϊούσης τῆς ἐλαττώσεως ὅσον μείζων ἡ ἔκτασις τοῦ δρόμου, ὃν πρόκειται νὰ διατρέξῃ τὸ φορτίον. Ἐν Ἰταλίᾳ, ἐὰν ἡ κυβέρνησις ἀπαιτήσῃ τὴν ἐφ' ὠρισμένης γραμμῆς ἐλάττωσιν τοῦ τιμολογίου, ὑφίσταται αὐτὴ τὰς συνεπεῖας καὶ ἀποζημιῶ ἀναλόγως τὴν σιδηροδρομικὴν ἐπιχείρησιν. Ἐν Ἀγγλίᾳ αἱ βάσεις τῶν τιμολογίων διαφέρουσι μεταξὺ τῶν διαφόρων σιδηροδρομικῶν γραμμῶν καὶ μάλιστα πολλάκις ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ γραμμῇ κατὰ τὰ διάφορα σημεῖα αὐτῆς, δὲν ὑπάρχει δὲ ἄλλος χαλινὸς ἐκτὸς τοῦ συναγωνισμοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ ναυτικῶν κατὰ τὰς θαλασσίους προσεγγίσεις ἐπιχειρήσεων, κατὰ τὸ γενικὸν τῆς ἀγγλικῆς σιδηροδρομίας σύστημα, ὅπερ, στηριζόμενον εἰς τὴν ἀτομικὴν πρωτοβουλίαν, δὲν ἐξετάζει εἰμὴ τὸ ἐπιχειρηματικὸν κατ' αὐτὴν συμφέρον.

Ἴνα δώσωμεν γενικὴν ἔννοιαν περὶ τῶν κατὰ τὸν τρόπον τῶν σιδηροδρομικῶν τιμολογίων, ἀρκουῖσιν οἱ ἐπόμενοι ἀριθμοὶ τῶν κατὰ μέσον ὄρον ἐν ἔτει 1884 τιμῶν τῆς σιδηροδρομικῆς μεταφορᾶς τῶν ἐπιβατῶν καὶ τῶν ἐμπορευμάτων: Καθ' ἕκαστον ἐπιβάτην, κατὰ χιλιόμετρον, Γερμανία λεπτὰ 4.23, Αὐστρουγγαρία 5.07, Βέλγιον 3.60, Δανία 4, Γαλλία 4.73, Ἰταλία 4.80, Λουξεμβούργον 4.16, Νορβηγία 4.45, Ὀλλανδία 5.08, Ρουμανία 7.36, Ρωσία (ἐκτὸς τῶν ὑπερ-

καυκασιῶν γραμμῶν τῆς) 4.81, Φινλανδία 4.49, Σουηδία 5.49, Ἑλβετία 5.32. — Καθ' ἕκαστον τόνον ἐμπορευμάτων κατὰ χιλιόμετρον, Γερμανία λεπτὰ 5.18, Αὐστρουγγαρία 6.55, Βέλγιον 5, Δανία 6.32, Γαλλία 6.68, Ἰταλία 7.44, Λουξεμβούργον 6.64, Νορβηγία 7.05, Ὀλλανδία 4.12, Ρουμανία 7.35, Ρωσία 6.45, Φινλανδία 7.33, Σουηδία 7.95, Ἑλβετία 6.56.

Ἐπὶ τῶν ἀριθμητικῶν τούτων βάσεων ἡ δύνατο νὰ κρίνῃ τις τὰ διδόμενα τῶν ἐν Ἑλλάδι σιδηροδρόμων. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀρκούντως διὰ τῆς δημοσιότητος ἐξηκριβωμένα.

ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΠΩΛΕΙΑ ΚΑΙ ΦΥΛΑΚΑΙ

Εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐγκληματικότητος ἡ κατάχρησις τοῦ οἴνουπνεύματος ἀπεδείχθη ἔχουσα μεγίστην ἐπιρροήν. Ὅλα τὰ ἐγκλήματα, τὰ πλειότερον συνδεόμενα μετὰ τῆς τεταραγμένης διανοίας, εὐρίσκουσιν ἄμεσον ὑποστήριξιν εἰς τοὺς καπνοὺς τοὺς ὁποῖους ἀποταμιεύει τὸ οἴνουπνευμα ἐν τῇ καταχρωμένῃ αὐτοῦ ἀνθρωπίνῃ ὑπάρξει. Ἐρχεται μίᾳ στιγμῇ δοκιμασίας εἰς τὸν οἴνουπνευματοπότην, καὶ ὅλα τὰ ἐλατήρια αὐτοῦ τίθενται εἰς ἀλλοπρόσαλλον κίνησιν, σύγχυσις δὲ καὶ θόρυβος κυριεῖται ἐκεῖ ἔνθα μόνη ἡ ἁρμονία ἔπρεπε νὰ κατοικῇ καὶ νὰ ἡγεμονεύῃ. Ἐκτὸς τῆς σχετικῆς κλάσεως τῶν ἐγκλημάτων τῆς βίας κατὰ προσώπων, τὰ ὁποῖα ἡ οἴνουπνευματικὴ κατάστασις τοῦ ἐγκληματίου ὑποκινεῖ καὶ ὑποτρέφει, ἔρχονται καὶ τὰ ἐγκλήματα κατὰ τῆς περιουσίας, τὰ ὁποῖα ἐργάζεται ἡ πτωχεία ἐν τοῖς ἀποκλειστικοῖς ἐρεθισμοῖς, τοὺς ὁποῖους γεννᾷ ἡ κατάχρησις τοῦ οἴνουπνεύματος. Ἐπὶ πάντων τούτων τὰ οἴνουπνευματοπωλεῖα εἶναι τὰ σχολεῖα τοῦ ἐγκλήματος καὶ συγχρόνως αἱ ἀγοραὶ τῶν καρπῶν αὐτοῦ.

Ἐὰν ὑπάρχωσιν ἐπαγγέλματα ἐπικίνδυνα εἰς τὴν κοινωνικὴν ὑπόστασιν, βεβαίως ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῶν τάξει δεόν νὰ καταταχθῶσι τὰ οἴνουπνευματοπωλικά. Τὰ καταστήματα, τὰ

περιέχοντα εμπρηστικὰς ὕλας, εἶναι ὀλιγώτερον τῶν οἴνοπνευματοπωλείων καταστρεπτικά. Ἐκεῖνα καταστρέφουσι τὰς περιουσίας, ταῦτα προσκαταστρέφουσι καὶ τὰ σώματα καὶ τὰς ψυχάς. Χάρις εἰς κυβερνητικὸν μέτρον, ληφθὲν ἐν Γαλλίᾳ τῷ 1873, νῦν ὑπάρχουσι δεδομένα ἀσφαλῆ τῆς ἀληθείας ταύτης. Κατὰ τὸ μέτρον τοῦτο ἐκάστη καταδικαστικὴ εἰς στέρῃσιν τῆς ἐλευθερίας ἀπόφασις δέον νὰ συνοδεύηται ὑπὸ σημειώσεων τῆς εἰσαγγελίας, ἀναφερομένων εἰς τὴν ἠθικὴν ποιότητα τοῦ καταδικασθέντος καὶ ἰδίως καθόσον ἀφορᾷ τὴν ροπὴν αὐτοῦ πρὸς τὴν μέθην. Τὰ σημειώματα ταῦτα συνοδεύουσι τοὺς καταδικασθέντας εἰς τὰς φυλακὰς καὶ φυλάσσονται ἐντὸς αὐτῶν.

Ὁ κ. Marombat, μελετήσας 2,950 ἐκ τῶν σημειωμάτων τούτων, ἔφθασεν εἰς τὸ πόρισμα, ὅτι τὰ $\frac{3}{4}$ τῶν καταδικασθέντων εἶναι παραδεδωμένα εἰς τὴν χρῆσιν τῶν οἴνοπνευματωδῶν ποτῶν. Μέχρι τοῦ 60οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν καταδικασθέντων, ἡ ἀναλογία τῶν μεθύσων πρὸς τοὺς μὴ τοιοῦτους μένει, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ἡ αὐτή. Καὶ οἱ μὴ συμπληρώσαντες τὸ 20ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ οἱ συμπληρώσαντες αὐτὸ παρέχουσι τοὺς αὐτοὺς σχεδὸν ἀριθμοὺς τῶν μεθύσων, μόνον μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 60οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας καταπίπτοντος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μεθύσων κατὰ τὸ τρίτον. Παρητηρήθη ἰδιαιτέρως ἐν ταῖς φυλακαῖς τῆς Γαλλίας, ὅτι ἦσαν ἔκδοτοι εἰς τὴν μέθην ἐκ μὲν τῶν ἐπὶ κλοπῇ καταδικασθέντων 80 τοῖς ο/ο, ἐκ δὲ τῶν ἐπὶ βίᾳ κατὰ προσώπων 88 τοῖς ο/ο, ἐκ δὲ τῶν ἐπὶ βίᾳ κατὰ ἰδιοκτησιῶν 77 τοῖς ο/ο, ἐκ δὲ τῶν ἐπὶ ἐγκλήμασι κατὰ τῶν ἠθῶν 53 τοῖς ο/ο, ἐκ δὲ τῶν ἐπὶ ἀσωταίᾳ καὶ ἐπαιτείᾳ 79 τοῖς ο/ο. Ἐν γένει ἐκ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος 2,950 καταδικῶν οἱ 2,199 εἶχον καταδικασθῆ ἐπὶ ὑποτροπῇ, μεταξύ δὲ τούτων 1,726 ἦτοι 78 $\frac{1}{2}$ τοῖς ο/ο ἦσαν παραδεδωμένοι εἰς τὴν μέθην.

Εἶναι ἄξιον παρατηρήσεως, ὅτι ὅσον ἀναβαίνει τις πρὸς βορρᾶν τόσον πολλαπλασιάζονται οἱ μέθυσοι. Λόγοι κλιματικοὶ ἄξιοι ἰδιαιτέρας μελέτης, εἰς σκοπιμώτερον ἄμυναν κατὰ τῆς λυμαινομένης τοὺς ἀνθρωπίνους πληθυσμοὺς φθορᾶς. Μετὰ τὴν καθολικὴν ταύτην παρατήρησιν, τὴν ὁποῖαν ἐπιβεβαιούσιν αἱ

ἱστορικαὶ περίοδοι ὄλων τῶν αἰώνων, ἔρχεται ἡ συμπτωματικὴ ἀπανταχοῦ συναύξησις τῶν οἴνοπνευματοπωλείων, τῶν πτωχῶν καὶ τῶν καταδικῶν. Τοιοῦτρόπως ὑπελογίσθη ἐν Γαλλίᾳ κατὰ μὲν τὸν νομὸν τοῦ Σηκουάν 1 οἴνοπνευματοπωλεῖον πρὸς 88 κατοίκους, 1 ἐγγεγραμμένος πτωχὸς πρὸς 17 κατοίκους καὶ 1 κατάδικος πρὸς 138 κατοίκους, κατὰ δὲ τὸν νομὸν τοῦ Allier 1 οἴνοπνευματοπωλεῖον πρὸς 122 κατοίκους, 1 ἐγγεγραμμένος πτωχὸς πρὸς 90 κατοίκους καὶ 1 κατάδικος πρὸς 530 κατοίκους. Αἱ ἀναλογίαι τῶν ἀριθμῶν τούτων δὲν ἔχουσι ἀνάγκην σχολίων.

Ὑπὸ τοιαύτας περιπτώσεις ἡ τάσις τῶν νεωτέρων νομοθεσιῶν τῶν ἐθνῶν, εἰς περιορισμὸν τῶν οἴνοπνευματοπωλείων διὰ διαφόρων μέσων, ἀνάγεται εἰς ἔκποψιν καθολικοῦ συμφέροντος. Εἰς τὴν ὁδὸν ταύτην προπορεύονται ἡ Ρωσσία, ἡ Σουηδία καὶ ἡ Δανία. Ἐν Ρωσσίᾳ ἀπηγορεύθη ἡ πώλησις τοῦ οἴνοπνεύματος ἐπὶ ἀμέσῳ καταναλώσει αὐτοῦ ἐντὸς τῶν οἴνοπνευματοπωλείων, ἐξαιροῦνται δὲ τὰ καταστήματα ἐν οἷς γίνεται χρῆσις τοῦ οἴνοπνεύματος μετὰ φραγῆτων. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐπήνεγκεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐξοφάνισιν 80,000 οἴνοπνευτοπωλείων. Ἐν Σουηδίᾳ ἀπαγορεύεται εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν οἴνοπνευμάτων, ἂν μὲν εἶναι χονδρικόν, νὰ παραδίδῃ οἴνοπνευμα ὀλιγώτερον τῶν 25 λιτρῶν, ἂν δὲ εἶναι μερικόν, νὰ πικραδίδῃ οἴνοπνευμα ὀλιγώτερον τῆς μιᾶς λίτρας. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι προφανές, διότι εὐκόλος εἶναι εἰς πάντα ἡ χρῆσις τοῦ ποτηρίου, διὰ δὲ τὴν χρῆσιν τῆς λίτρας οὔτε ὄλων οἱ στόμαχοι οὔτε ὄλων αἱ εὐκολαὶ δύνανται νὰ προσαρμοσθῶσιν. Ἐν Δανίᾳ τὸ παράδειγμα τῆς πρωτευούσης τῆς παρέχει τὴν γενικὴν τοῦ μέτρου ἔννοιαν. Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τῆς Κοπενάγης ἐτετραπλασίασε τὸν φόρον τῶν οἴνοπνευματοπωλείων καὶ κατεβίβασε τοιοῦτρόπως τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ 1350 εἰς μόνον 300.

Ἐν γένει πολλή, τόσον ἐκ τῆς ἐπόψεως ταύτης ὅσον καὶ ἐκ τῆς λοιπῆς τῶν σχετικῶν λόγων ἀκολουθίας, ὑπολείπεται ἀπανταχοῦ ἐργασία εἰς καταπολέμησιν τῆς κοινωνικῆς πληγῆς, τὴν ὁποῖαν ἀποτελεῖ ἡ κατάχρησις τοῦ οἴνοπνεύματος. Τὸ θέμα

ἀνήκει εἰς τὴν γενικὴν ἔννοιαν τῆς ἀπὸ ρίζης θεραπείας, εἰς τὴν ὁποῖαν συναντῶνται ὅλοι οἱ κλάδοι τῆς ἐπιστήμης καὶ ὅλοι οἱ πόθοι τῆς ἀνθρωπότητος.

ΔΗΜΟΤΙΚΑΙ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑΙ

Δὲν γνωρίζω κατὰ πόσον τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τῶν Ἀθηνῶν αἰσθάνεται τὴν εὐρύτητα τοῦ κύκλου τῆς ἀποστολῆς του. Καὶ εἶναι μὲν πάντοτε ὄρθια τὰ ὄρια τῶν οικονομικῶν δυνάμεων, τὰς ὁποίας ἡ ἀποστολὴ αὕτη προϋποθέτει, δὲν εἶναι ὅμως καὶ μέχρι τοιοῦτου βαθμοῦ ἀπότομα, ὥστε νὰ μὴ ὑπέχουσι καὶ τινα ἐλαστικότητα εἰς περαιτέρω προβιβάσμον τῆς ἐν τῷ δήμῳ λειτουργούσης ἐξόχως κοινωνικῆς ιδέας. Ὑποθέτω ὅτι, διὰ τὰς μελέτας τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἀθηνῶν, δὲν δύνανται νὰ εἶναι βιβλίον κλειστὸν τὰ συμβαίνοντα ἐν ταῖς πρωτεύουσαις ἄλλων ἐπικρατειῶν. Μεταξὺ τούτων καὶ τούτων θεμάτων ἰδιαιτέρων κέκτηται ἀξίαν ἢ ἐν τῷ Δημοτικῷ Συμβουλίῳ τῶν Παρισίων μελέτη καὶ ἐφαρμογὴ τῆς ιδέας τῆς δημοτικῆς ἐπικουρίας εἰς ἐκπαίδευσιν τῶν ἀπόρων ὄρφανῶν. Ἡ πόλις δὲν ἀποτελεῖται μόνον ἀπὸ οἰκοδομᾶς, ὁδοῦς καὶ πλατειᾶς. Ἐκεῖνο ὅπερ τὴν χαρακτηρίζει εἶναι ὁ ἐν αὐτῇ ἐκκληρῶν τὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου πληθυσμὸς. Αὐτὸς ζωογονεῖ τὸ ὅλον, εἰς αὐτὸν ἀνήκει ἡ πρώτη καὶ τελευταία προσοχὴ.

Ἀπὸ τοῦ 1871 τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τῶν Παρισίων ἐπελήφθη κατ' ἐπανάληψιν τῆς ιδέας, ἵνα δι' ἐξόδων τῆς πόλεως δημιουργηθῶσι ὑποτροφίαι εἰς ἐκπαίδευσιν τῶν ἀπόρων ὄρφανῶν. Μετὰ διαφόρους ἀναβολὰς καὶ συζητήσεις, τῷ 1880 ἐψηφίσθη ἡ ἰδρυσις τοῦ «Ταμείου τῶν ὄρφανῶν τῆς πόλεως τῶν Παρισίων» ἐπὶ τῶν ἐπομένων βάσεων :

Τὸ ταμεῖον τοῦτο προωρίσθη εἰς ἀνατροφὴν 1) ὄρφανῶν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γονέων, 2) ὄρφανῶν ἐξ ἑνὸς μόνον γονέως, 3) τέκνων ἐχόντων γονεῖς, μὴ δυναμένους ἐκ δυστυχῆματος ἢ βαρεῖας σωματικῆς ἀνικανότητος νὰ τὰ ἀναθρέψωσι. Πρὸς συν-

τήρησιν τῶν τριῶν τούτων κατηγοριῶν ἀπεφασίσθη ἡ σύστασις χιλίων ὑποτροφιῶν, ἀποκειμένου εἰς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦ διαμοιρασμοῦ αὐτῶν ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης. Συγχρόνως ἀπεστάλη ἐγκύκλιος πρὸς τὰς διευθύνσεις τῶν παιδαγωγείων καὶ παρθεναγωγείων τῆς πόλεως τῶν Παρισίων, τοῦ νομοῦ τοῦ Σηκουάνα καὶ τῶν γειτονικῶν ἀκόμη νομῶν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ συλλογῆς πληροφοριῶν ἐπὶ τίσιν ὄροις δύνανται ταῦτα νὰ δεχθῶσι ὡς ἐσωτερικοὺς μαθητὰς, τοὺς ὁποίους θὰ τοῖς ἐνεπιστεῦτο ἡ πόλις παῖδας ἡλικίας 7—12 ἐτῶν. Ὅμοια πρόσκλησις ἀπηυθύνθη δεόντως καὶ πρὸς τὰς οἰκογενεῖας τῶν γεωργῶν καὶ τεχνιτῶν τοῦ νομοῦ τοῦ Σηκουάνα, διότι εἶχε γίνεαι δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τῆς καὶ παρὰ τοιαύταις οἰκογενεαῖς τοποθετήσεως τῶν ὄρφανῶν. Εἰς προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς τῶν ὑποτροφιῶν καὶ τῶν μᾶλλον ἀξιοσυστάτων καταστημάτων καὶ οἰκογενειῶν ὠρίσθη ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς ἐπιθεωρητὰς τῶν δημοτικῶν σχολείων, τὰς ἐπιθεωρητριάς τῶν παρθεναγωγείων τοῦ νομοῦ τοῦ Σηκουάνα, τοὺς ἐπιθεωρητὰς τῆς ὑπὲρ τῶν πτωχῶν δημοσίας ἐπικουρίας καὶ ἀπὸ ἄλλους τινὰς ὑπαλλήλους ὑπὸ τὴν προεδρείαν ἐνὸς δημοτικοῦ συμβούλου. Εἰς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἀφῆθη ἡ ὀριστικὴ ἀπόφασις ἐπὶ τῶν γνωμοδοτήσεων τῆς ἐπιτροπῆς. Εἰς τοὺς δημάρχους τῶν Παρισίων ἀνετέθη ἡ ἐξέλεξις τῶν προσόντων τῶν ὑποτρόφων. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διδασκαλίαν, ἐκανονίσθη αὕτη μέχρι τῶν ὀρίων τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, μετ' ὃ ἀνοίγεται διὰ τοὺς ὑποτρόφους τῆς πόλεως τῶν Παρισίων ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις.

Διὰ τὸ ἔτος 1881 ὁ δημοτικὸς προϋπολογισμὸς τῶν Παρισίων ἀνέγραφε 100,000 φρ. διὰ τὰς δαπάνας τῶν ἐν λόγῳ ὑποτροφιῶν. Ἐδέησε νὰ συγχροτηθῇ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους τούτου εἰδικὴ ἐπιτροπὴ, μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ὁποίας ἡ πλειοψηφία ἀνήκεν εἰς διδασκάλους καὶ διδασκαλίστας τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, πρὸς τελικὸν ὄργανισμὸν τοῦ προκειμένου ἰδρύματος, ὅπερ ἤρχισε νὰ λειτουργῇ ἀπὸ 1 ὁκτωβρίου 1881. Παρατηρήθη, ὅτι ἐνῶ μόνον 22 οἰκογενεαὶ ἐζήτησαν τὴν παρ' αὐταῖς τοποθέτησιν ὑποτρόφων τοῦ δήμου, ὁ ἀριθμὸς τῶν ζητησάντων αὐτὴν παιδαγωγείων καὶ παρθεναγω-

γειών ανέβη εις 184. Ἐπὶ τέλους ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέσχε πάσης τοποθετήσεως ὑποτρόφων παρὰ οἰκογενείαις καὶ ὤρισε τὴν ἐν τοῖς παιδαγωγικοῖς καταστήμασι ὑποτροφίαν κατ' ἔτος εις 500 φρ. δι' ἕκαστον ὄρφανόν, προσθέσασα διὰ τὰ ἐνδύματα αὐτοῦ κλπ. 150 φρ. ἐπὶ ἀρρένων καὶ 200 φρ. ἐπὶ θηλέων κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος καὶ 100 φρ. δι' ἕκαστον τῶν ἐπομένων ἐτῶν ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν γενῶν.

Ἡ πρώτη λειτουργία τῶν δημοτικῶν ἐν Παρισίοις ὑποτροφικῶν ἤρξατο ἀπὸ ἐγκρίσεως 38 ἀρρένων καὶ 57 θηλέων ὑποτρόφων. Καθόσον δὲ αἱ πιστοποιήσεις τῶν δημάρχων παρίστων κενά τινεῖς εἰς τὰς ἐγγυήσεις τοῦ αὐστηροῦ ἐλέγχου, ὠργανίσθη οὗτος καὶ εἰς δεύτερον βαθμὸν ἀπὸ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ὑπὲρ τῶν πτωχῶν δημοσίας ὑπηρεσίας. Ἐν γένει ὁ θεσμὸς ἀνήκει εἰς τὴν ὑψηλὴν ἔννοιαν τῆς ἀλληλοβοθηθείας. Τιμὴ δὲ καὶ δόξα εἰς τὰς πόλεις ἐκεῖνας, ἐν αἷς συλλήβδην ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ δύναμις ἀποβλέπουσιν εἰς τοιαῦτα ἔργα ἀνασηκόνοντα τὴν θέσιν τῶν πτωχῶν μέχρι τοῦ σημείου τῆς συμβιώσεως μετὰ τῶν μὴ τοιούτων.

ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΕΝ ΤΑΙΣ ΗΝΩΜΕΝΑΙΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙΣ

Ἡ πτώχευσις ὑπὸ τὴν ἀτομικὴν μὲν ἔποψιν εἶναι καταστροφὴ τοῦ ἀτυχήσαντος ἐμπορίου, ὑπὸ γενικὴν δὲ ἔποψιν εἶναι ἐκκαθάρισις τῆς ἐμπορικῆς κοινωνίας ἀπὸ τῶν ἐκκρεμῶν χρεῶν αὐτῆς. Θέμα ἐξόχως σημαντικὸν δι' ὅλας τὰς ἐπικρατείας, τὸ ὅποσον ἡ καταστατικὴ διαφωτίζει ὅπου ὑπάρχει.

Ἀπὸ ἐρευνῶν αὐτῆς ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς προκύπτει, ὅτι ἐν αὐταῖς ὁ ἀριθμὸς τῶν πτωχεύσεων ἀπὸ μὲν τοῦ ἔτους 1880 μέχρι τοῦ ἔτους 1884 ἔτεινε εἰς αὐξήσιν, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1885 μέχρι τοῦ 1887 τείνει εἰς ἐλάττωσιν. Διότι ἀπὸ 4,755 αἱ πτωχεύσεις τῷ 1880 ἀνέβησαν εἰς 5,582 τῷ 1881, εἰς 6,738 τῷ 1882, εἰς 9,184, τῷ 1883, εἰς 10,968 τῷ 1884, ἵνα καταβῶσιν εἰς 10,637 τῷ 1885, εἰς 9,834 τῷ 1886 καὶ εἰς 9,634 τῷ 1887.

Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι δὲν πρέπει νὰ ἐκτιμηθῶσιν ἀπολύτως, καθόσον ἐξασκεῖ ἐπ' αὐτῶν πολλὴν ἐπιρροὴν τὸ ποσὸν τῶν κινδυνευόντων, τρόπον τινά, ἐμπόρων. Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ δεκαετίαν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐμπορικῶν οἰκῶν, τείνων εἰς σταθερὰν ἀνάπτωξιν, μεταβάλλει τοὺς ὅρους τῶν πτωχεύσεων εἰς βαθμὸν ἄξιον προσοχῆς ἰδιαιτέρας. Τοιοῦτοτρόπως ἀπὸ 746,823 οἱ ἐμπυρκαὶ οἰκοὶ τῷ 1880 ἀνέβησαν εἰς 781,689 τῷ 1881, εἰς 822,256 τῷ 1882, εἰς 863,933 τῷ 1884, εἰς 904,759 τῷ 1884, εἰς 919,990 τῷ 1885, εἰς 969,841 τῷ 1886 καὶ εἰς 994,281 τῷ 1887. Ἡ ἀναλογία τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πτωχεύσεων πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐμπορικῶν οἰκῶν καταβαίνει μὲν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1880 μέχρι τοῦ ἔτους 1884, ἀναβαίνει δὲ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1885 μέχρι τοῦ ἔτους 1887. Διότι μία πτώχευσις ἀναλογεῖ ἐπὶ 158 ἐμπορικῶν οἰκῶν τῷ 1880, ἐπὶ 140 τῷ 1881, ἐπὶ 122 τῷ 1882, ἐπὶ 94 τῷ 1883, ἐπὶ 83 τῷ 1884,—ἐπὶ 86 τῷ 1885, ἐπὶ 98 τῷ 1886 καὶ ἐπὶ 103 τῷ 1887.

Ἡ ἐν ἔτει 1887 ἐμπορικὴ κατάστασις ἐν Ἀμερικῇ, ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῶν πτωχεύσεων, ἀπολύτως μὲν ὡς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν εἶναι καλλιτέρα τῆς κατὰ τὴν τριετίαν 1884—86, σχετικῶς δὲ ὡς ἐκ τῆς ἀναλογίας τῶν πτωχεύσεων πρὸς τοὺς ἐμπορικοὺς οἰκοὺς εἶναι καλλιτέρα τῆς κατὰ τὴν τριετίαν 1880—82 καὶ χειροτέρα τῆς κατὰ τὴν τετραετίαν 1883—86.

ΑΣΤΥΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΙ

Ἐκ τῆς ἐν Ρωσσίᾳ τῷ 1885 ἀπογραφῆς προέκυψεν, ὅτι ὁ ὀλικὸς πληθυσμὸς αὐτῆς (ἐκτὸς τῆς Φινλανδίας) ἀναβαίνει εἰς 106,600,815 κατοίκους, ἐξ ὧν 13,756,205 ἀνήκουσιν εἰς πόλεις. Ἐπομένως ἡ ἀναλογία τοῦ ἀστυκοῦ πρὸς τὸν ὄλον πληθυσμὸν εἶναι ἐν Ρωσσίᾳ 13 τοῖς ο/ο. Ἐν γένει ὁ ἀστυκὸς τῆς Ρωσσίας πληθυσμὸς διανέμεται μεταξύ 1274 πόλεων, ἐκ τῶν ὁποίων 4 περιέχουσιν ἐκάστη 200 χιλ. κατοίκων καὶ ἐπέκεινα, 9 ἀπὸ 100—200 χιλ., 23 ἀπὸ 50—100 χιλ., 28 ἀπὸ 25—50 χιλ., 66 ἀπὸ 20—35 χιλ., 164 ἀπὸ 10—20

χιλ., 291 ἀπὸ 5—10 χιλ., 366 ἀπὸ 2—5 χιλ., καὶ 324 ἔλαττον τῶν 2 χιλ.

Ἐκ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀπογραφῆς τοῦ 1879 προέκυψεν, ὅτι ὁ ὀλικὸς πληθυσμὸς αὐτῆς (ἐκτὸς τῶν τότε μὴ ἠνωμένων νέων ἐπαρχιῶν τῆς) ἀνέβαινεν εἰς 1,679,470 κατοίκους, ἐξ ὧν, χωρὶς νὰ ὑπολογισθῶσιν οἱ περιέχοντες ὀλιγωτέρους τῶν 2 χιλ. κατοίκων συνοικισμοί, 421,934 ἀνήκουσιν εἰς πόλεις. Ἐπομένως ἡ ἀναλογία τοῦ ἀστυκοῦ πρὸς τὸν ὅλον πληθυσμὸν εἶναι ἐν Ἑλλάδι 25 τοῖς 100. Ἐν γένει ὁ ἀστυκὸς τῆς Ἑλλάδος πληθυσμὸς διανέμεται μεταξὺ 70 πόλεων, ἐκ τῶν ὁποίων 1 περιέχει 50—100 χιλ. κατοίκων, 3 περιέχουσιν ἑκάστη ἀπὸ 20—35 χιλ., 3 ἀπὸ 10—20 χιλ., 14 ἀπὸ 5—10 χιλ., καὶ 49 ἀπὸ 2—5 χιλ.

Μὴ ὑπολογιζομένων τῶν συνοικισμῶν τῶν περιεχόντων ὀλιγωτέρους τῶν 2 χιλ. κατοίκων, ὁ ἀριθμὸς τῶν μὲν ρωσικῶν πόλεων ἀναβαίνει εἰς 950, τῶν δὲ ἑλληνικῶν εἰς 70. Ἐπομένως σχετικῶς πρὸς τὸν ὅλον πληθυσμὸν μία πόλις ἐν Ρωσίᾳ ἀντιστοιχεῖ πρὸς 112,211 κατοίκους καὶ μία πόλις ἐν Ἑλλάδι ἀντιστοιχεῖ πρὸς 23,992 κατοίκους. Ἐὰν ὑποθέσωμεν, ὅτι αἱ πόλεις, χρησιμεύουσιν ὡς φάροι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χωρικοῦ πελάγους, ὁ ἀστυκὸς τῆς Ἑλλάδος πληθυσμὸς εἶναι πενταπλασίως ἐντάσεως ἀπέναντι τοῦ τῆς Ρωσίας. Λεῖπουσιν ἐν Ἑλλάδι αἱ ἄνω τῶν 100 χιλ. κατοίκων πόλεις, ἀλλ' εἶναι πλειότερον διαμεμοιρασμέναι αἱ τῶν 5—10 χιλ. καὶ αἱ τῶν 2—5 χιλ., ἀληθῆ τοπικὰ κέντρα ἐθνικῆς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀναπτύξεως. Ἐνῶ μία πόλις τῶν 2—5 χιλ. κατοίκων ἐπὶ τοῦ ὅλου ρωσικοῦ πληθυσμοῦ ἀντιστοιχεῖ πρὸς 291,257 κατοίκους, ἐπὶ τοῦ ὅλου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ἀντιστοιχεῖ πρὸς 34,295. Ὑπ' ἀμφοτέρας τὰς ἐπόψεις τὸ κοινωνικὸν ἐργαστήριον τῶν ἀστυκῶν πληθυσμῶν εἶναι δραστηριώτερον λοιπὸν ἐν Ἑλλάδι.

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΑΠΟΜΑΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Ἐχομεν ὑπ' ὄψιν τὸν πρὸ ὀλίγου δημοσιευθέντα ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως πίνακα τῆς περιουσίας τοῦ Ναυτικοῦ

Ἀπομαχικοῦ Ταμείου κατὰ τὸ τέλος τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1887. Ἀναβιβάζεται αὕτη εἰς δραχμὰς 6,300,118 καὶ εἶναι τοποθετημένη ὡς ἑξῆς :

α') εἰς 2435 ὀμολογίας τοῦ ἐθνικοῦ δανείου τῶν 120 ἑκατομμυρίων ἀξίας 1,217,500 δρ. β') εἰς 2,225 ὀμολογίας ὀμ. τῶν 60 ἑκατομ. ἀξίας 1,112,500 δρ. γ') εἰς 2,817 ὀμολογίας ἰμ. τῶν 26 ἑκατομ. ἀξίας δρ. 1,408,500, δ') εἰς 639 ὀμολογίας ὀμ. τῶν 10 ἑκατομ. ἀξίας 159,750 δρ. ε') εἰς 5,697 ὀμολογίας ὀμ. τῶν 6 ἑκατομ. ἀξίας 507,033 δρ. ς') εἰς 12 ὀμολογίας τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἀξίας 6,000 δρ. ζ') εἰς 25 λαχειοφόρους ὀμολογίας τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἀξίας 10,000 δρ. η') εἰς ἐντόκους καταθέσεις παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ ἀξίας 280,383 δρ. θ') εἰς ναυτικὰ χορηγήματα ἀξίας 59,722 δραχ. ι') εἰς ἔντοκα γραμμάτια τοῦ δημοσίου ἀξίας 1,168,600 δρ. ια') εἰς ὀφειλὴν τοῦ δημοσίου ἐκ τῆς πρὸς αὐτὸ πωλήσεως τοῦ καταστήματος τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου ἀξίας 166,175 δρ. ιβ') εἰς ὀφειλὴν ὑπουργείου ναυτικῶν ἀξίας 4,548 δρ. ιγ') εἰς ὀφειλὴν Ἀτμοπλοικῆς ἑταιρίας ἀξίας 48,426 δρ. ιδ') εἰς ὀφειλὰς διαφόρων ὑπολόγων διαχειριστῶν ἀξίας 11,714 δρ. ιε') εἰς ἔνσημα ναυτολόγια καὶ σώματα Ναυτικοῦ Ὁδηγοῦ ἀξίας 649 δρ. ις') εἰς διατεθέντα ὑπὲρ τῆς ἐπομένης χρήσεως τοῦ ἔτους 1888 ἀξίας 86,849 δρ. ιζ') εἰς μετρητὰ ἐν τῷ ταμείῳ καὶ ἀντίτιμα (;) ἀξίας 52,101 δρ., τὸ ὅλον 6,301,033 δρ. ἐξ ὧν ἀφαιρουμένων 915 δρ. ἀποδοτέων παρακαταθηκῶν πρὸς διαφόρους ναυτικούς καὶ ἐκ κατασχέσεως μισθοῦ ὑπαλλήλων, ἀπομένουσι 6,300,118 δρ. αἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν ὑπάρχουσαν περιουσίαν τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου.

Ἄξιον παρατηρήσεως, ὅτι ἅπαντα σχεδὸν ἡ περιουσία τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου εὐρίσκεται εἰς χεῖρας τῆς κυβερνήσεως. Ἐπὶ 6,300,118 δραχμῶν, αἱ 6,145,017 εἶναι τοποθετημέναι εἰς ἐθνικὰ δάνεια (4,405,283), εἰς ἔντοκα γραμμάτια τοῦ δημοσίου (1,508,706) καὶ εἰς ἄλλας εἰδικωτέρας ὀφειλὰς αὐτοῦ (231,026). Ὅταν εἰς καὶ μόνος ὀφειλέτης συγκεντρώνη μέχρι τοιοῦτου βαθμοῦ τὰ κεφάλαια τοῦ δανει-

στοῦ, δὲν μένει εἰμὴ ἓν βῆμα πρὸς ἐντελῆ ἀπορρόφῃσιν. Τύχη κοινὴ, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, πρὸς ὅλα τὰ φιλανθρωπικὰ νομικὰ πρόσωπα, τῶν ὁποίων αἱ περιουσίαι στρέφονται περὶ τὸ δημόσιον ταμεῖον, ἀκολουθοῦσαι τυφλῶς τὴν εἰμαρμένην αὐτοῦ.

A.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ἐκ τοῦ δημοσιευθέντος γενικοῦ ἰσολογισμοῦ τῆς Ἑταιρίας τῶν Σιδηροδρόμων Ἀττικῆς προκύπτει ἡ ἐπομένη κατάστασις αὐτῆς κατὰ τὴν α' ἐξαμηνίαν τοῦ 1888.

Ἐνεργητικόν. — α') Ἀξία σιδηροδρόμου δρ. 5,405,145, β') προσθήκη εἰς ἀκίνητα διὰ κατασκευὴν καὶ προεκτάσεις διαφόρων σταθμῶν 12,606, γ') ἀξία μηχανήματος διὰ τὴν περιστροφικὴν πλάκα σταθμοῦ Ἀττικῆς 800, δ') ἐπιπλα καὶ σκευὴ 5,348, ε') ἀποθήκη εἰσιτηρίων καὶ ἐντύπων 21,697, ς') ὄμ. ὑλικοῦ 19,174, ζ') ἑταιρία μεταλλουργειῶν Λαυρίου 82,264, τὸ ὅλον δρ. 5,547,037.

Παθητικόν. — α') Μετοχικὸν κεφάλαιον δρ. 5,400,000, β') ἀποθεματικὸν κεφάλαιον 8,796, γ') κεφάλαιον δι' ἀποσβέσεις μετοχῶν 8,796, δ') κρατήσεις πρὸς ἀπόσβεις καὶ ἀνανέωσιν ὑλικοῦ 66,610, ε') ταμεῖον αὐτοβοηθείας 2,932, ς') μέροςμα τῆς α' τοῦ 1888 ἐξαμηνίας 57,900, ζ') πιστωταὶ διαφοροὶ 1,932, η') ὑπόλοιπον εἰς νέον 80, τὸ ὅλον δρ. 5,547,037.

Κέρδη καὶ ζημίαι. — Πίστωσις: εἰσπράξεις εἰσιτηρίων δρ. 230,279, διάφορα κέρδη 874, τὸ ὅλον δρ. 231,154. — Χρέωσις: ἔξοδα διαχειρίσεως δρ. 20,575, κίνησις ἀμαξοστοιχιῶν 40,350, ἔλξις ἀμαξοστοιχιῶν 40,669, συντήρησις γραμμῆς 42,936, κράτησις δι' ἀπόσβεις καὶ ἀνανέωσιν ὑλικοῦ 22,200, ὄμ. διὰ σχηματισμὸν ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου 3 τοῖς ο/ο 1,932, ὄμ. ἀποσβέσεις μετοχῶν 3 τοῖς ο/ο 966, ὄμ. ἀμοιβὴ συμβουλίου 1 1/2 τοῖς ο/ο, ὄμ. ἔκτακτος ἀντιμισθία προσωπικοῦ 1 1/2 τοῖς ο/ο 966, ὄμ. ταμεῖον αὐτοβοηθείας 1 τοῖς ο/ο 644, μέροςμα τῆς α' τοῦ 1888 ἐξαμηνίας 57,900, ὑπόλοιπον εἰς νέον 80, τὸ ὅλον δρ. 231,154.

A.